

Potkaly mě úžasné věci

Bronislava Halbrštátová
Papežská misijní díla

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze

3/2020 / ročník XXX / 29 Kč

10 Úvaha postní

17 Příběh barákové kolonie Chocenské Polsko

13 Varhany v naší diecézi (3)

23 Po stopách TGM ulicemi Hradce Králové

DIECÉZNÍ SETKÁNÍ MLÁDEŽE HRADEC KRÁLOVÉ

“Mládenče, pravím ti, vstaň.” (LK 7,14)

OD: 9.00 Filharmonie na Eliščině nábřeží

DO: 15.00 mše svatá v katedrále

- Občerstvení zajištěno
- Příspěvek dobrovolný
- Pro mladé od 14 let

Kontakt: dcm@bihk.cz
Telefon: 495 063 421
web: www.bihk.cz/pastorace

(Z obsahu

- 5 **rozhovor**
Nikdy nepřestat zpívat!
Bronislava Halbrštátová
- 10 **jak to vidím já**
Úvaha postní aneb
V pravou chvíli
- 11 **pastorace seniorů**
Senioři jsou pro papeže
Františka důležití!
- 13 **seriál**
Varhany v naší diecézi (3)
- 17 **historie**
Baráková kolonie
Choceňské Polsko
- 22 **výročí**
Výročí 160 let od narození
biskupa Augusta Klinkeho
- 23 **historie**
Ulicemi Hradce Králové
po stopách T. G. Masaryka
- 27 **IKD – informace**
Královéhradecké diecéze
- 31 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.
Měsíčník. Vydává:
Biskupství královéhradecké,
Velké náměstí 35,
500 01 Hradec Králové.

Adresa redakce:
Tiskové oddělení, Velké nám. 35,
500 01 Hradec Králové,
tel.: 495 063 422,
e-mail: adalbert@bihk.cz
Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Pep-in, s.r.o.
Tisk: Tiskárna v Ráji, s. r. o.,
Semtín.

Cena: 29 Kč.
Roční předplatné: 319 Kč.
Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,
Hradec Králové,
č. ú. 1016004393 / 5500,
variabilní symbol 551,
specifický symbol je evidenční číslo
čtenáře (viz adresní štítek).

ISSN 2570-7531

Březen ve víru změn aneb proč nemáme zalézt za kamna

Víte, co se stane v okamžiku, kdy se na nebeské sféře „dotkne“ střed odrazu Slunce roviny zemského rovníku? Napovím, že v této chvíli paprsky Slunce dopadají kolmo k ose naší Země a na severním pólu vyjde slunce a začne zde polární den. Ano, nastává rovnodennost, i když díky refrakci (ohybu) paprsků světla v atmosféře je den asi o 10 minut delší. Správnou odpovědí tedy je, že vstupujeme do období astronomického jara. V roce 2020 se tak stane 20. března ve 4 hodiny 49 minut a 35 sekund. A můžeme se těšit na stále více sluníčka a delší dny.

Jenomže si můžeme položit další otázku: Před vstupem do jarního období procházíme zimou, tak jak to, že poslední dobou si v zimě připadáme jako na jaře, bez sněhu s teplotami i přes 10 stupňů, s prvními jarními kytičkami v lednu, vyrašenými pupenci na rostlinách a o létajících včelách nemluvíme? Jsme svědky klimatické změny, která dopadá i na naši zemi. Průměrná teplota vzduchu v českých zemích vykazuje trend zvýšení o 0,3 °C za desetiletí. Nejvíce je to patrné v letním období s nárůstem letních a tropických dní, kdy se setkáváme i s extrémními teplotami. Snížil se také počet mrazových, ledových i arktických dní, takže zima bývá mírnější a proměnlivá, často s výrazným poklesem sněhových srážek. Od dubna do června opět sledujeme pokles srážek a s ním související sucho. V letních měsících dochází naopak ke zvýšení srážek, ale se stále častějšími přívalovými srážkami a povodněmi. Krajina tak nestačí zadržet vodu.

S proměnami klimatu se často mění i klima ve společnosti. Dnes již víme, že rozkvět naší civilizace za doby Karla IV. doprovázelo teplé klimatické optimum. V dobách pozdějších konfesních válek a morových epidemií mluvíme zase o „malé době ledové“. Jakoby vývoj civilizace a klima spolu také souvisely. V současnosti žijeme v době mnohých změn, kdy čelíme starým a nových obavám a strachům. Čteme, že společnost je rozdělená a panují mnohá napětí ve vztazích, což zasahuje život křesťanů a církve. Možná se stejně jako lidé v době života Ježíše Krista ptáme: Co máme dělat?

Letos celý březen prožíváme dobu postní a kdy jindy si položit tuto otázku. Odpověď nabízí papež František v encyklice *Laudato si*, v níž vyzval k vnitřnímu obrácení, ekologické konverzi a proměně srdce. Stejně jako je třeba vyvinout úsilí, abychom zadrželi vodu v krajině, tak je třeba pečovat, aby se mezilidské vztahy neocitly na suché poušti, neboť jak se píše v encyklice: „*Péče o přírodu je součástí životního stylu, jenž zahrnuje schopnost žít společně a ve společenství.*“ Před změnami, které se nám odvíjí před očima, bychom neměli ztratit společný sen o lepším světě. Papežem Františkem jsme povzbuzováni k práci na proměně světa po vzoru nového stvoření, „*jehož prvotinou je Pánovo vzkříšení lidství.*“ Vstup do období astronomického jara 20. dubna 2020 zvěstuje velikonoční naději, že se již blíží pokoj a radost ze vzkříšení.

Poděkování na závěrečné mši svaté při celostátním setkání Misijních klubek;
foto Martin Rýznar; foto na titulní straně: Misijní den 2019
v Proseči u Skutče; foto: František Skalník

Nikdy nepřestat zpívat!

Hudba, rodina a Papežská misijní díla. To jsou tři veličiny v životě **Bronislavy Halbrštátové**, osobnosti, která se nedá přehlédnout. Nedávno odešla, jak se říká, na odpočinek. Ale dovede si vůbec někdo představit Broňu odpočívat? Nechme ji tedy trochu povyprávět o jejím životě, abychom pochopili, že tahle žena ještě neřekla poslední slovo.

77 Jak se vám odcházelo na zasloužený odpočinek po letech spojenými s Papežskými misijními díly?

Odešla jsem sice do důchodu, ale s Papežskými misijními díly (PMD) zůstanu spojená do smrti. Jednak jsem nyní na malý úvazek asistentkou národního ředitele PMD a pak, kdo skutečně pochopí, co jsou misie, nemůže už od nich nikdy „odejít“, protože misie jsou skutečně především záležitostí srdce.

Papež František říká, že každý pokřtěný je misionář, nelze tedy misie ukončit. Budu také nadále s papežskými misemi spojená, už jen proto, že národním ředitelem PMD v ČR je můj manžel. Naše rodina misemi žije 24 hodin denně. Vzhledem k tomu, že je manžel trvalým jáhnem, je vše skvěle propojené a naše děti jsou tím načichlé už od mala. A dnes, když jsou již dospělí, tak nám činí radost, že se účastní s námi třeba dětských mší i jejich maličké děti. Naposledy při dětské v Rychnově, kde byl hlavním celebrantem Mons. Jan Paseka, který mi při mém misijním působení hodně pomohl.

77 Jak byste laicky charakterizovala misie?

Řeknu to slovy papeže Františka, který říká, že misionářem je ten, kdo se cítí dobře, když dělá dobro pro druhého, pro Pána Ježíše. Když je šťastný, že dělá něco dobrého pro druhého člověka.

77 Odkud pocházíte?

Z Letohradu, z Kunčic. Bylo nás šest sourozenců. Mám tři bratry a dvě sestry a rodiče nás vychovávali ve víře a byli nám dobrým příkladem. Dodnes vidím babičku s růžencem v ruce, která i přes všechnu práci, kterou musela stihnout, si našla na modlitbu čas. Tatínek pracoval jako vedoucí účetní v OEZ Letohrad a maminka se starala o nás, o své rodiče a o poměrně velké hospodářství, včetně krav, se kterými se oralo pole. Chovali jsme doma husy, které jsme už jako malé děti chodily koupat do řeky, ta byla hned vedle zahrady. Měli jsme i prase a ostatní drobné zvířectvo. Mám z dětství tolik krásných zážitků. Dodnes lituji, že už jsme nemohli našim dětem předvést starou mlátičku na obilí. Celá rodina se tenkrát na mlácení obilí podílela a pak jsme naskákali všichni do řeky, abychom ze sebe smyli prach. Měla jsem to kousek do kostela Nanebevzetí Panny Marie v Letohradě na Orlici, kam mě nejdříve maminka brávala s sebou, když šla zpívat do sboru a na pohřby. Tam také v roce 1968 začaly rytmické mše za doprovodu kytar. Jako devítiletá jsem měla to štěstí být u toho. Otec František Karel mě tehdy posadil za takovou malou „bicí“ sestavu – malý bubínek, šlapací buben a činel. Koupil mi Školu hry na bicí nástroje, kde mi podržel zásadní pasáže, které jsem se naučila a v devíti letech jsem začala hrát ve skupině se středoškoláky a vysokoškoláky.

77 Co vám z této doby utkvělo v srdci?

Že zpíval celý kostel. To byl rozdíl oproti jiným kostelům. A i když vysokoškoláci

pak třeba odjeli do škol, stejně zpívali všichni lidi, včetně babiček. Ta úžasná atmosféra se z Letohradu začala roznášet po celé republice. Těžko se to dá popsat. Na mše na Orlici jezdilo mnoho lidí. K nám domů pak po mši chodily často celé skupiny a naše maminka vykouzlila z několika králíků veliký oběd a pohostila je všechny. Pro nás děti to byl do života velký příklad pohostinnosti a dobrosrdečnosti. A přesně o toto jsem se ve své rodině snažila a snažím i já, aby byly naše děti vychovávány příkladem. Ještě po mnoha letech, když mně hosté naší maminky psali, vždycky si na maminku vzpomněli, protože se u nás doma cítili dobře, přijatí do společenství. Vnímali vstřícnost a otevřenou náruč.

77 Ale ta doba kytarová neměla na Orlici dlouhého trvání.

Neměla. Státní bezpečnost se brzy začala o rytmické mše a ty, kdo je organizovali, zajímat. Po smrti otce Františka Karla v roce 1971 přišel do farnosti otec Josef Tajchl, který mládež velmi podporoval. A to se Státní bezpečnosti vůbec nelíbilo. Následovaly výslechy, z vysoké školy byl vyloučen i můj bratr Jaroslav těsně před státnicemi, musel znovu na dva roky na vojnu, ačkoliv už jako vysokoškolák měl vojnu odslouženou. Pro mě si tehdy přijeli k výslechu do školy. A přišel zákaz kytar v kostele. Když byl P. Tajchlovi odebrán státní souhlas k výkonu duchovenské činnosti, vystřídal ho P. Petr Ducháček, který se tehdy za mladé a rytmické písně postavil. Začala jsem hrát na

harmonium, které bylo nahrazeno klavírem z písecké fary a bratr Jarda hrál na kontrabas. Změnily se tedy doprovodné nástroje, ale nikdy se nepřestalo zpívat! Musím tady vzpomenout ještě jednu úžasnou záležitost, která se stala v roce 2014, kdy se původní kapela (z r. 1968) sešla a uspořádala Retro rytmickou mši ve stejném duchu, jako když se začínalo. Nejprve na Orlici, pak na Hoře Matky Boží u Králík, kde P. Karel Moravec organizuje tyto rytmické mše s poděkováním za dar svobody dodnes.

77 Co vám tedy režim „dovolil“ vystudovat?

Tihla jsem ke zpěvu, proto se se mnou tehdy rodiče jeli informovat na studia brněnské konzervatoře. Tam mně doporučili, abych šla na rok na gymnázium a po roce, abych přišla k přijímacím zkouškám. Nebyla jsem ale na gymnázium přijata, ačkoliv přijímačky dopadly dobře. Rodiče začali hledat volné místo na střední škole blízko bydliště, kde by mě vzali. A tak jsem se ocitla na Střední průmyslové škole železniční v Letohradě a nakonec vystudovala obor rekonstrukce a údržba železničních tratí.

77 Mladé děvče, umělecky nadané a vystuduje vyloženě technický obor?

Na konzervatoř jsem se po roce ani nepokoušela dostat, nějak jsme na ten přestup rezignovali. Na průmyslovce jsem byla poměrně zdatná v technickém kreslení, bavilo mě, a baví dodnes, ručně psát. Brzy jsem byla proto využívána pro psaní diplomů, upomínek, přání, matrik a nástěnek. Vytvořila jsem si svůj styl psaného písma a bylo mi dokonce před lety nabídnuto, že by z něho mohl být vytvořen další font pro psaní ve Wordu. Dnes je mi to líto, že jsme to tenkrát nedotáhli do konce. Na škole jsme měli dramatický kroužek a už na střední jsem zpívala v kapele ještě s jednou kamarádkou – obě jsme se pak nakonec věnovaly výuce náboženství, já vlastně přes 32 let.

77 U zpěvu a hudby jste ale přesto zůstala, protože už od mládí jste se začala věnovat dětem.

Po 46 letech se v roce 2014 sešla v původní sestavě kapela, která doprovázela rytmické mše v Letohradě-Orlici

Ještě jako svobodná jsem se s dětmi scházela u nás doma v obýváku a nacvičovali jsme písničky a hry pro různá liturgická období. V letohradské farnosti bylo mnoho hudebně nadaných dětí. Takový malý příklad: Z dvaceti dětí jich osmnáct krásně zpívalo a dvě broukaly. Když jsem se s nimi loučila, kladla jsem jim na srdce, aby si všech darů a nadání vážily a dál je rozmnožovaly. Byla s nimi krásná práce. Dnes některé z nich posílají své děti do letohradského Misijního klubka, což je moc pěkné a já se díky této práci s nimi opět potkávám. Vdala a přestěhovala jsem se do Slatiny nad Zdobnicí. I tady jsem začala pracovat s dětmi, ale situace byla opačná: těch zpívajících bylo podstatně méně. Ale na druhou stranu, ty ostatní děti měly obrovské nadšení a chuť něco dělat. Do té doby se např. nevyučovalo náboženství vůbec. Při tom všem jsem stále jezdila na Orlici doprovázet mše svaté.

77 Vy jdete tedy životem a neustále si zpíváte. Alespoň tak vás lidé z bohoslužeb, ze svateb či pohřbů znají.

To je pravda. Víím, že mi Bůh dal tuto hřívnou, abych ho mohla chválit a rozdávat radost druhým. Hrát a zpívat v kostele jsem přestala vždy jen, když jsem rodila své čtyři děti. Ale už týden po porodu jsem opět v kostele doprovázela lidi při zpěvu. Měla jsem štěstí, že jsme měli hodné děti,

takže ty, zatímco já jsem seděla za nástrojem, ležely klidně vedle mě v přenosné dětské tašce. Hudba patří k mému životu. Vzpomínám si, jak mi u prvního těhotenství nebylo zpočátku vůbec dobře. Ale v kostele jsem vždy Boží milostí pokračovala, pak jsem však u maminky padla a zvedla mě až její skvělá hovězí polévka. Službu hraní na Orlici jsem vykonávala dvacet pět let. V současné době vykonávám varhanickou službu (v Hradci Králové jsem udělala kurz varhaníka) u nás ve farnosti Slatina nad Zdobnicí s přestávkami přes 30 let, v Lišnici, v Javornici 24 let, doprovázím mše pro rodiny s dětmi v Rychnově nad Kněžnou od počátku působení P. Petra Stejskala, který s námi velmi krásně spolupracoval také při setkáních PMDD. A pak hraji, kde je potřeba, nebo kde o to projeví zájem. Třeba doprovázím setkání seniorů v Hradci Králové nebo setkání pro Katechetické centrum, při poutích apod. Když jsem vykonávala pastorační práce v Nekoři, vedla jsem chrámový sbor, se kterým jsme nacvičili Vánoční a Velikonoční kantátu. S tou jsme jezdili po farnostech a hráli ji při bohoslužbách, to byla výjimečná záležitost. A mohla bych ještě dlouho povídat. Asi nejkrásnější hraní a zpívání bylo na třech svatbách našich dětí, manžel oddával a já jsem s přáteli hrála a zpívala. Nezapomenutelné. Stejně tak, s tehdy devítiletou dcerkou Barborkou, vítání papeže Jana Pavla II. v Hradci Králové. To jsou všechno úžasné události, které mě v životě potkaly a beru je jako veliké obdarování. Stejně jako nyní to, že jsem se už čtyřikrát stala babičkou!

77 Jak zasáhl do vašeho života politický převrat v listopadu 1989?

Ještě před změnou režimu jsme chtěli s manželem dělat něco pro církev. Začali jsme oba studovat katechetický kurz při Arcibiskupství pražském. Zrovna v sobotu 17. listopadu jsme byli v Praze na přednáškách. Netušili jsme, co se děje kousek od nás. Kurz jsme posléze dokončili a přišla možnost studovat dálkově Teologickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. A my dva šílenci jsme se do prvního ročníku přihlásili. To už jsme měli dvě dcery Bronislavu a Barboru a během studia

jsem porodila syna Benedikta. Takže děti s námi absolvovaly zkoušky a obhajoby. Bylo to velmi náročné. Když jsme neměli hlídání, brali jsme si děti s sebou. Dodnes vzpomínáme, jak jsme skládali zkoušky u P. Skoblíka na faře v náhradním termínu. Bláhově jsme si mysleli, že to bude rychlejší, když musíme mít děti s sebou, ale on zkoušel, neslehl a my ještě hlídali holčičky, aby mu u svého lezení a hraní něco nerozbily.... Poslední dítě, Bernadetta, přišlo na svět v roce 1997, dvanáct let před Leošovým jáhenským svěcením.

77 Co vám studium teologie přineslo?

Určitě jsem nepřišla o víru, jak se občas někde říká. Naopak mi to rozšířilo obzory a díky získanému titulu umožnilo učit na školách náboženství.

77 Na co ráda vzpomínáte z tohoto období?

Třeba jak jsem dělala zkoušku z katechetiky. Několik z nás mělo možnost ji složit

písemným testem nebo praktickou ukázkou. Já samozřejmě okamžitě zvolila druhou variantu. Protože ať s deseti nebo se sto padesáti dětmi, já jsem okamžitě ve svém živlu. Je to pro mě naprosto přirozené. Pro mě není problém, a taky to s radostí udělám, zaskočit kdykoliv a kdekoliv co se týká práce s dětmi nebo hudebním doprovodem. Chybí katecheta? Zaskočím, je mi to přirozené. Nemáte zpěváka? Zaskočím, je mi to přirozené. Nepřišel lektor? Zaskočím, je mi to přirozené. A vzpomínám také na to, jak jsme si s manželem vzájemně ve všem pomáhali a byli jsme si oporou. Ve všem! A to trvá dodnes a trůfám si říct, že přidáte-li vzájemnou úctu, toleranci a samozřejmě lásku, máte recept na šťastné manželství.

77 Studovali jste s manželem oba teologii. Vedete doma teologické rozpravy?

Vedeme všelijaké debaty. Takže i ty teologické. A nejvíce v autě, když jedeme delší trasy, např. na misijní přednášky. V autě vždy mnoho věcí probereme, dořešíme,

promodlíme. Otázky kolem víry a církve probíráme. My spolu celkově hodně mluvíme.

77 Co vám v souvislosti s vírou v Boha leží na srdci?

Je mi líto, že ubývá dětí v kostelích. Jestli my dospělí vydáváme tak špatná svědectví, že nedokážeme děti do kostela přitáhnout? Děti jsou citlivé na pravdivost. Je třeba jim nabídnout něco, co je bude bavit, do čeho se s radostí zapojí a z čeho budou mít samy radost. A opět ta přirozenost, která musí být na prvním místě. Musíme být pravdiví a nesmíme si na nic hrát.

77 V roce 2011 jste byla oceněna jako Dobrovolník roku. To bylo ale ocenění na necírkevní půdě.

Od roku 1997 vedu kroužek zpívání v Cestě pro rodinu v Žamberku – v Rodinném centru, kam chodí maminky s malými dětmi do doby, než nastoupí

Hudební doprovod na celostátním setkání Papežského misijního díla dětí

do mateřské školy. Učím je nové písničky, básničky, ukazovačky, dětem občas vyrobím nějaký dárek na památku, což mě také moc baví. Pro Cestu pro rodinu moderuji různé akce, hraji jim i biskupa Mikuláše na jeho svátek apod. V poslední době moderuji i pro Domov pod hradem na Žampachu.

77 Moderování je vůbec vaše velké téma. Řekl bych, že vám to jde tak nějak samo.

Nejraději na tom mám možnost improvizace, když se nemusím striktně držet textu. Reagovat na to, co se právě děje, mě strašně baví. Užívala jsem si před lety, když jsem mohla se svoji dcerou vytvořit moderátorský tandem, protože jsme si uměly skvěle nahrávat. Samozřejmě moderuji i misijní akce a setkání, např. misijní dny a misijní karnevaly. To jsou fakt krásné věci a dělám to moc ráda. Spolupracuji již řadu let s vedoucí Centra pro seniory v Hradci Králové s Veronikou Čepelkovou a podílím se na moderování diecézních setkání seniorů.

77 A pak jsou vaším tématem i poslední rozloučení...

Při nich nejen hraji a zpívám, ale také hovořím o zesnulém člověku. Mnohdy si lidé kolem mě neumí představit, že ta radostná Broňa Halbrštátová může mluvit také s vážnou tváří. Můžu. A navíc je to i pole pro preevangelizaci. Třeba právě díky naší hudební produkci. A mám na to zpětné odezvy. I tohle беру jako svůj úkol.

77 Všimnul jsem si, že vy absolutně nedáte lidem šanci nezpívat. Vy je popadnete svým zpěvem doslova za pačesy a vláčíte je hudbou, ač chtějí nebo ne. A oni vám na to skočí. Vy jim krásně nedovolíte nezpívat.

O to přece jde. Když zpíváte celým srdcem, je to až nakažlivé. Všechno se musí dělat doopravdy. Ani při fotbalu se nedá myslet na to, že doma budu jíst párek s hořčicí. Když se zpívá Pánu Bohu, musí se zpívat celým srdcem. Když se zpívá o radosti, nemůžeme se koukat jako bubáci. To nejde. To nemůže být jinak.

Když je ticho při mši svaté, tak je ticho. Když má být radost, má být radost. Jak to řekl v lednu papež František při kázání v domě sv. Marty: „...*Církev půjde vpřed pouze s radostnými a životem oplývajícími hlasateli evangelia. S radostí přijatého Božího slova, radostí křesťanské existence, radostí z cesty vpřed a schopností slavit bez ostychu, ne jako paní Mikal* (Davidova manželka – pozn.red.) *a formální křesťané, spoutaní formalitami.*“

77 Tím vším, o čem jsme spolu nyní hovořili, tím vším se prolíná hudba. Co pro vás znamená?

Hudba je mojí součástí. Nikde jsem se neučila zpívat, ani do Lidové školy umění jsem nechodila. Režim mi to nedovolil. Proto jsme si také s manželem řekli, že když naše děti budou mít dar hudby, necháme je vystudovat zpěv a nějaký nástroj. Mě osobně na klavír tehdy pod tzv. klubem učila paní Dvořáková. A neučila mě etudy, spíše to byly přednesové písničky. Hudbu беру jako veliký dar, hřivnu. Hřivny, jak víme z Bible, by se neměly zakopat. Marek Orko Vácha před lety na setkání mládeže ve Žďáru řekl, že všichni máme dary a hřivny. Ovšem, každý jiné. A že je jen třeba je objevit a nebýt líní je rozvíjet. A hlavně je tomu druhému nezávidět!

77 Máte s tím sama zkušenost?

Je mi líto, že musím říci ano. My lidi nepřejeme druhým ten dar, a úspěch už vůbec ne. Je to velmi smutné. Vždyť my bychom z toho svého obdarování měli naopak rozdávat, nenechávat si ho pro sebe. Charisma je třeba v sobě objevit, přiznat si ho a rozvíjet jej. Pak se stane to, jako se to stalo s hudbou mně, že Boží obdarování je pro mě velkou radostí, je to život v plnosti, kterým se až zalykám. Neumím to dobře popsat, jsem toho plná. Manžel i děti mně často říkají, že kdybych mohla, tak se těm lidem rozdám. Ale já jsem při tom rozdávání šťastná. Třeba se stává, že v týdnu na mši svaté jsme v kostele tři – kněz, kostelník a já varhanice. I přesto dám do hudební produkce vše, ať je to se vši parádou. Nedělám to kvůli sobě, že bych se chtěla producirovat. Vždyť jde o bohoslužbu – Bohu sloužit.

Mě vůbec dělá radost, když jsou kolem mě lidé šťastní, nic jim nechybí a mám ráda humor. Hrávala jsem ochotnické divadlo a už tam se to projevovalo. A pak nikdo od nás nesmí odcházet s prázdnou, rozumějte, pro každého chci mít vždy nějaký dárek. A už řadu let zdobím voskovými pláty svíčky. Nedá se spočítat, kolik jsem jich už nazdobila, ale vždycky se za ty, které budu obdarovávat nebo ke kterým budou svíčky putovat, modlím. Je to taková přidaná hodnota. A tak svíčky putovaly např. do Malawi, Ugandy, Mexika, Zambie, na Srí Lanku, Filipíny, do Lurd apod. nebo pro hosty Missio interview. To mě také moc těší.

77 V roce 2009 jste vstoupila do služby Papežských misijních děl.

Předtím jsem od září v roce 2008 patřila do týmu, který připravoval Misijní pouť v České Třebové. A 30. května 2009 jsem v České Třebové dostala dekret na post diecézní ředitelky Papežských misijních děl v královéhradecké diecézi, podepsaný tehdejšími hradeckým biskupem Dominikem Dukou. A o pět let později jsem dostala dekret na dalších pět let od biskupa Jana Vokála, který mě vypršel 30. května 2019.

77 Podařilo se vám ve funkci diecézní ředitelky PMD postavit věci tak, jak jste zamýšlela?

Nejprve jsem se musela s Papežskými misijními díly dopodrobna seznámit. Zajet na hlubinu. Poznat jednotlivá díla: Papežské misijní dílo šíření víry, Papežské misijní dílo sv. apoštola Petra, Papežské misijní dílo dětí a Papežskou misijní unií. Začátky nebyly jednoduché, protože několik let funkce diecézní ředitelky PMD nebyla obsazena.

77 Z čeho máte největší radost?

Třeba z toho, že Misijní klubka dětí jednoznačně rozdmýchávají život ve farnostech. Často by bez dětí z Papežského misijního díla dětí, které pracují v Misijních klubkách, nebyl nikdo u oltáře a ve farnosti by nebyla žádná setkání nebo akce. Za srdce mě vždy bere, když děti přinášejí své ušetřené peníze – misijní bonbónky,

⚡ Kapela, doprovázející rytmičké mše v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Letohradě-Orlici; Bronislava hrála na bubínky (1968)

⚡ Z misijní cesty Papežských misijních děl do Zambie

což je vedle každodenní modlitby za misie jejich druhý závazek, zabalené jako bombón často se slzami v očích. Berou to velmi vážně, myslí na děti v misiích a jsou hrdé na to, že se jim podařilo ty peníze během týdne nepromlsat. Věřím, že až tyto děti dospějí, budou umět myslet na druhé a povedou k této solidaritě i své děti. Ale té radosti je samozřejmě víc. Například díky ochotným spolupracovníkům, které jsem ve farnostech našla, šlo uspořádat Misijní dny, devětkrát ve farnosti Choceň a loňský v Proseči. Natáčení Missio interview pro Televizi Noe, vznik nových Misijních klubek a potom návštěvy s programem pro děti v Misijních klubkách a farnostech, spolupráce s katechetickým centrem, s Centrem pro seniory. Další kapitolou byla Celostátní víkendová setkání PMDD v Krkonoších, ta poslední setkání jsme připravovali již s manželem, národním ředitelem PMD, organizace takových setkání jsou náročná, ale výsledek stojí za to! Sama vedu Misijní klubko, tak vím, jak vypadá taková misijní práce opravdu zblízka. Velkou zkušeností na celý život byla pro mě účast na misijní cestě do Zambie, ze které mám spoustu milých vzpomínek. Zážitky z cesty jsem ve své misijní práci velmi dobře zúročila hlavně při různých přednáškách a besedách. Byla jsem několikrát vyslána prezentovat papežské misie na evropská setkání PMDD, ze kterých mám krásné zážitky. Asi by se dalo opět dlouho povídat.

77 Vedla jste PMD deset let. První ročníky dětí v Misijních klubkách jsou již

dospělé. Máte od nich dnes zpětné reakce, jak jim PMD ovlivnila život?

Od některých ano. S těmi spolupracuji do dneška. Jsou to děvčata, z nichž některá studují na vysokých školách. Jsou ochotná pomoci s organizací misijních aktivit (jarmarků, karnevalů) a se mnou jezdí hrát, např. na svatby nebo na bohoslužby. Některé se stávají vedoucími nových Misijních klubek.

77 Mají PMD v porovnání s jinými charitativními organizacemi nějaké specifikum?

Především je nutno říct, že Papežská misijní díla nejsou prvoplánově charitativní organizace!

Jsou misijní církevní neziskovou organizací, která pod přímou patronací papeže koordinuje a zajišťuje misijní činnost katolické církve ve všech kontinentech. Pracuje asi ve 130 zemích světa. Velkou devizou PMD je práce s dětmi v Papežském misijním díle dětí, které pracují podle hesla „Děti pomáhají dětem“, společně se modlí, vzdělávají, tvořivými aktivitami pomáhají v misiích, navštěvují nemocné a lidi v pečovatelských domech.

77 Co by PMD nejvíce potřebovala?

Především by potřebovala nabrat všeobecnou vážnost mezi věřícími na všech úrovních. A jak už bylo řečeno jsme přímo papežovou organizací a vlastně

pomáháme papeži Františkovi pomáhat! Takto to lidé nejlépe pochopí. Velmi hezky to napsal papež František ve svém Poselství ke Světovému dni misií 2019: „*Papežská misijní díla svou službou všeobecné církvi utvářejí celosvětovou síť, která skrze modlitbu, misijního ducha a lásku křesťanů rozestých po celém světě podpirá papeže v jeho misijním úsilí. Jejich dary pomáhají papeži v evangelizaci partikulárních církví (Papežské misijní dílo šíření víry), ve formaci místního kléru (Papežské misijní dílo svatého Petra apoštola), v utváření misijního povědomí dětí na celém světě (Papežské misijní dílo dětí) a v misijní formaci křesťanské víry (Papežská misijní unie). Znovu vyslovuji svou podporu těmto dílům s přáním, aby mimořádný misijní měsíc říjen 2019 přispěl k obnově jejich misijní služby mému úřadu. Z celého srdce uděluji své požehnání misionářům, misionářkám a všem, kdo jsou skrze křest kdekoli na světě zapojeni do misijního poslání církve.*“

Papežská misijní díla by určitě potřebovala velkou podporu od biskupů a kněží a mnoho nadšených misionářů, k čemuž nás velmi často papež František vybízí!

77 Co byste nyní přála Papežským misijním dílům do dalších let?

Aby mohla plnit skutečně svá misijní poslání naplno a byla oporou sestrám a bratřím na celém světě.

Úvaha postní aneb V pravou chvíli

Miroslav Horníček ve své knize Dobře utajené housle píše toto: Některé události nastanou v pravé chvíli. Nemusí to být velké události, ale pravá chvíle jim dodá váhy a významu. Učiní je velkými a nezapomenutelnými. Jsou větší události, a přece projdou bez povšimnutí, protože si nenašly svou pravou chvíli. Ukvapeně nastaly předčasně, promarnily svůj potenciální rozměr a my je zapomínáme velmi brzy jako malé a bezvýznamné.

Bůh jedná v pravý čas

Bůh nedělá nic ukvapeně a vše má přesně vyměřené – podívejme se na vesmír, svět, přírodu – jak je vše uspořádáno ...

On v pravý čas daroval Abrahámovi a Sáře syna, v pravý čas posílá Mojžíše, aby oslovil faraona a vysvobodil Izraelity, v pravý čas pověřuje prorockou službou Samuela, v pravý čas skrze Samuela pomazává Davida na krále, v pravý čas navštěvuje v andělovi mladičkou Marii, aby se mohla stát Boží matkou nebo Josefa k přijetí jeho ženy či k útěku do Egypta.

Ježíš se v pravý čas se vrátí k zesnulému Lazarovi, aby díky němu mohli mnozí uvěřit, v pravý čas se setká s Pilátem, aby mu vydal svědectví o pravdě a v pravý čas pozve do Božího království odsouzence po pravici. Nic není náhoda.

Moc pozdě nebo příliš brzy?

Přitom my bychom mohli v mnoha uvedených případech zapochybovat, jestli to bylo opravdu ve správnou chvíli. Copak nemohl Bůh Abrahámovi dopřát syna mnohem dříve? Také nemusel nechat vyvolený lid tak dlouho čekat na záchranu a nebyl naopak u Samuela, Davida nebo Marie příliš brzo? A co Lazar? Co bychom my zvládli s Lazarem po jeho pohřbu?

Všechny biblické příběhy ukazují, že Boží logika je jiná, než ta naše a náš Pán

Vzkříšení Lazara od Juana de Flandes, kolem r. 1500.

ví nejlépe, kdy a jak a čím nás má navštívit. Situace, které se zdají marné nebo dokonce katastrofální, umí Bůh proměnit ve velké požehnání. Někdy Pán přijde znenadání, jindy si musíme počkat.

Vlastní zkušenost

Už v dětství jsem cítil Boží pozvání ke kněžské službě. Dokonce jako kluk jsem si do ježka v kleci (hlavolamu inspirovanému Jaroslavem Foglarem) schoval papírek s nápisem „*chci být knězem*“. Bylo to mé tajemství, které jsem nikomu neukazoval. Ale časem mé odhodlání ustoupilo do pozadí a já jsem se zaměřil na jiné zájmy, dokonce jsem po

gymnáziu začal studovat farmacii a mysl jsem, že můj život půjde tímto směrem. Obor mne ale nakonec ani nenadchl, ani mi později nešel a v tu dobu se znovu objevila velmi silně myšlenka na kněžství. To, co před tím jakoby usnulo, se probudilo s o to větší intenzitou. Najednou mi to bylo jasné, měl jsem v sobě velký pokoj. A i když jsem ještě musel na dva roky na vojnu, už to byl jen čas na dozrání mého rozhodnutí, abych v pravý čas a více připravený mohl směřovat ke svému povolání. Nemyslím, že by mé čekání bylo zbytečné.

Jakoby na míru tomuto tvrzení odpovídá biblický text z Popeleční středy:

„V době příhodné jsem tě vyslyšel, v den spásy jsem ti pomohl.“ Hle, teď je ta ,doba příhodná‘, hle, teď je ten ,den spásy“! (2 Kor 6,2)

Právě teď

Nic není náhodou. Také toto postní období je dar. Je příležitostí, abychom se ohlédlí a zhodnotili svůj život. Mějme odvahu si přiznat svou slabost a hřích a přejí nám všem ještě větší odvahu k tomu, abychom s ním začali účinně, konkrétně a důsledně bojovat. A pak se otevřeme tomu, co nám dává pokoj a radost, co nás přibližuje Bohu. Půst je tomu tím ideálním časem. Právě teď.

Všem ze srdce žehná

☞ Konference o pastoraci seniorů se konala přímo ve Vatikánu

☞ Papež František s Veronikou Čepelkovou na konferenci

Senioři jsou pro papeže Františka důležití!

Po absolvování nedávné národní pouti do Říma mi probleskly v hlavě myšlenky, že se sem v dohledné době nejspíš jen tak nepodívám. Jenže čtvrtý den po návratu z této pouti jsem ve své e-mailové poště objevila jednu hodně zajímavou pozvánku – na **mezinárodní konferenci o pastoraci seniorů** s názvem Bohatství let. Její zajímavost navíc umocnilo místo konání. Pozvání totiž směřovalo opět do Říma nebo lépe, přímo do Vatikánu. Bylo to pozvání, které se neodmítá. A to zvláště ne, když jsou senioři a pastore seniorů nedílnou součástí vašeho profesního, ale i osobního života...

V minulosti jsem měla příležitost zúčastnit se několika konferencí, ovšem tato byla naprosto mimořádná. Její mimořádnost spočívala v jejím ústředním tématu a také v tom, že se na půdě Vatikánu a v takovém rozsahu konala zcela poprvé. Myslím, že bychom ji mohli nazývat přímo „celosvětovou“, vždyť na ni zavítalo zhruba 500 účastníků z celého světa. Osobně mne zaujala vysoká účast ze španělsky mluvících zemí, zemí afrického kontinentu a taky z Brazílie, kde

pastorace seniorů rozhodně není žádné tabu. Organizační záštitu nad ní převzalo Dikasterium pro laiky, rodinu a život. Tento úřad založil v roce 2016 papež František.

Třídenní bohatý program sestával z přednášek, kulatých stolů a diskuzí. Tematicky byl rozdělen na tři části: věnoval se problematice tzv. skartační kultury a krokům církve vedoucím k jejímu potírání, dále tématu rodin a jejich odpovědnosti

vůči starším lidem a v neposlední řadě samotnému poslání seniorů v církvi.

V závěru života je potřeba spirituální cíl

Dnešní společnost je konfrontována s absencí vztahů. Někteří starší lidé žijí osaměle a mnohdy postrádají životní cíl. Nejde však o cíl vlastního ega, nýbrž především o spirituální cíl života. V seniorském věku není život „prýč“, ale je

(Knižní tipy

Karmelitánské nakladatelství

www.ikarmel.cz
Komenského 328, 509 01 Nová Paka
Velké nám. 36, 500 01 Hradec Král.
zasilky@kna.cz, tel. 384 420 295
www.kna.cz/prodejny

Richard Čemus

Život není čas, ale setkání

Nová svědectví o Tomáši Špidlíkovi

Svědectví blízkého spolupracovníka kardinála Špidlíka není jen vzpomínkou na velkou osobnost naší církve, ale i velmi cennou sbírkou úvah o tématech, která utvářela dílo Tomáše Špidlíka – slovanská spiritualita, modlitba, srdce, kultura a umění, ekumenické snahy, duchovní otcovství či papež Jan Pavel II. 200 stran, brožovaná, 249 Kč

R. Hemfelt, F. Minirth, P. Meier

Závislosti srdce

Kniha je praktickým návodem, jak se osvobodit od vztahů vzájemné závislosti. Dílo určené terapeutům a psychologům budou číst i ti, kdo sami trpí závislostí, ti, kdo chtějí porozumět chování svých blízkých, a pracovníci pomáhajících profesí. 336 stran, brožovaná, 339 Kč

naplněn. Úkolem církve je tedy pomoci seniorům nalézt v jejich životech čas pro přátelství a spiritualitu a ty také plnohodnotně prohlubovat (v rodinách, ve společenstvích vrstevníků, farnostech apod.). A to i ve chvílích, kdy jsou konfrontováni s fyzickou stránkou stáří, kdy přichází nemoc, omezenost, ztráta partnera či jiné problémy. Právě křesťanská víra ukazuje lidskou stránku pokročilého věku.

Jde také o aktivní zapojení seniorů v církvi

Pastorace seniorů nicméně není jen o úkolech církve vůči seniorům, v níž jsou starší lidé pouhými objekty pastorace. Je také a především o aktivním zapojení seniorů v církvi a ve společnosti, během něhož se starší lidé stávají subjekty pastorace. Prvořadým místem jejich zapojení je rodina („první evangelizátoři“) a dále v širším společenství, zejména ve farnostech. Pakliže starší člověk nemá již dostatek fyzických sil, aby mohl vykonávat různé aktivity v kruhu svých blízkých nebo vrstevníků, jeho úlohou je neméně důležité svědectví „aktivity ducha“.

Za sebe mohu říct, že tento pohled, který rezonoval téměř celou konferencí,

potvrdil mé dosavadní zkušenosti, jež jsem měla možnost získat během svého studia a práce. Seniori v žádném případě nejsou bezvýznamnou skupinou, natož přítěží. Mají být chápáni jako výzva! Výzva pro církve i společnost. Stojí tedy za to o nich nejen pozitivně mluvit, ale také pro ně a s nimi pracovat, protože jsou pro nás skutečnými poklady pro svoji moudrost a zkušenost života.

Setkání s papežem Františkem jako dar

Program konference nabídl rovněž slavnostní mši svatou v bazilice sv. Petra a speciální audienci s papežem Františkem, který krátce pozdravil každého z účastníků. Neobyčejné setkání pokládám za velký dar a silný zážitek, když jsem se s ním mohla setkat takto zblízka a vyjádřit mu svůj dík za to, co dělá pro církve a svět. Tento zážitek velmi pozitivně zasáhl můj život a povzbudil v mé práci, kterou chápu jako poslání a dar. Jsou to právě starší lidé, kvůli nimž a díky nimž jsem tento kongres a toto vzácné setkání absolvovala.

Veronika Čepelková)
vedoucí Centra pro seniory
Biskupství královéhradecké

(Pozvánka

Nabídka akcí Diecézního centra pro seniory

- 30. 3. – 2. 4. Duchovní obnova s P. Františkem Lízou SJ, Marianum, Janské Lázně (poslední místa)
- 22. 8. – 29. 8. Pobyt pro prarodiče s vnoučaty a třígenerační pobyt, Marianum, Janské Lázně
- 7. 9. – 10. 9. Manželské setkání seniorů, Marianum, Janské Lázně
- 11. 10. – 19. 10. Velký okruh Řeckem po stopách apoštola Pavla + pobyt na ostrově Thassos s biskupem Janem Vokálem. Kapacita již z poloviny zaplněna; uzávěrka přihlášek 31. 3. 2020.

Na všechny uvedené akce již probíhá přihlašování.

Přihlášky a informace:

Diecézní centrum pro seniory, Velké náměstí 32, 500 03 Hradec Králové
tel.: 495 063 661, 734 435 360, 734 435 360
e-mail: dcs@bihk.cz, www.dcskhk.cz, www.simeon.cz

◀ Hrací stůl varhan v kostele sv. Antonína Poustevníka

◀ Varhany v kostele sv. Jana Křtitele

Varhany v naší diecézi (3)

Kostel sv. Antonína Poustevníka na Novém Hradci Králové a kostel sv. Jana Křtitele Na Zámečku

Nejen hudební nástroj, zvaný královský, varhany na kůrech našich kostelů jsou především ohromné kulturní dědictví. V prvních kapitolách našeho cyklu vám přibližujeme ty, které z Hradce Králové dělají město varhan. Naším průvodcem je varhaník, organolog a hudební pedagog **Václav Uhlíř**, autor výpravné publikace *Varhany královéhradecké diecéze*. Tentokrát se s ním vydáme na Nový Hradec Králové, do kostela sv. Antonína Poustevníka na Jánském vršku a do roubeného kostela sv. Jana Křtitele na jižním okraji města.

Kostel sv. Antonína Poustevníka je barokní kostel na Svatováclavském náměstí. Jeho vznik souvisí s válečnými aktivitami Marie Terezie. Roku 1766 padlo rozhodnutí přestavět Hradec Králové na pevnost a záhy začalo boření rozsáhlých předměstí. Obyvatelé Slezského Předměstí byli vystěhováni na Nový Hradec, kde jim byl na náklady eráru postaven kostel stejného zasvěcení, jako měl ten, o který přišli. Základní rozvržení nového

předměstí provedli vojenští stavitelé. Vytvořili sídlištní schéma ve tvaru velkého čtverce, jehož osou se stala silnice k Vysokému Mýtu. V místě, kde silnice vybíhala na kopec sv. Jana, byl hradeckým městským stavitelem Františkem Kermerem postaven nový kostel sv. Antonína Poustevníka. Kermer projevilschopnost citlivě zasadit novostavbu kostela do urbanisticky nejúčelnějšího místa, které uzavírá prospekt silniční aleje. Se stavbou bylo započato v říjnu 1769 a dokončen byl 1774. Při stavbě byl využit materiál ze zbořeného kostela. Dnešní podoba barokního kostela byla výrazně ovlivněna při jeho poslední generální rekonstrukci, která probíhala v letech 1990–1991. Je chráněn jako kulturní památka České republiky.

„V kostele se nacházejí dvoumanuálové varhany s mechanickou trakturou a zásuvkovou vzdušnicí z roku 2001 od firmy Kánský-Brachtel, které jsou vestavěny do původní novobarokní skříně z roku 1912 od Antonína Mölzer“, vysvětluje profesor

Václav Uhlíř dříve, než se vydáme nahoru na kůr. „Při pohledu na nástroj z lodi kostela vidíme prospekt (průčelí varhan) od Antonína Mölzera z Kutné Hory z roku 1912. Takových pěkných novobarokních skříní se zachovalo poměrně málo. Je to vzácný doklad toho, že i v době tovární výroby dokázali varhanáři zhotovit výtvarně pozoruhodné varhanní skříně. Horší už to bylo se systémy ovládání. Mölzer zde použil pneumatický výpustkový systém, který byl značně poruchový, a kolem roku 1970 se už na něj nedalo hrát. Nástroj byl odstaven a k doprovodu liturgie se několik roků používalo harmonium.“

Po roce 1980 se na zdejší faru přistěhoval Karel Synek. Byl nejen zručným varhanářem, ale i varhaníkem, jehož improvizacímu umění s nadšením naslouchali laici i profesionálové. I když neuměl hrát z not, jeho geniální hudební nadání mu umožňovalo improvizovat v kterémkoli hudebním slohu a imitovat různé osobnosti varhanní literatury. Měl mimořádně vyvinutý sluch a cit pro krásu tónu

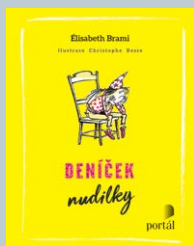
(Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelstvi.portal

Élisabeth Bami

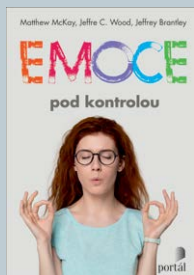
Deníček nudilky

Emma se nudí, ať je kdekoli. Jedno jí to ale není, tak si klade nejrůznější otázky. Aby tomu, proč se nudí, porozuměla, zapisuje si postřehy do tajného deníku: o nekonečných dnech ve škole, o fádních snídaních, o protivných nedělích... A kousek po kousku se nuda vytrácí... Pro děti od 9–11 let. *Váz., 56 s., 199 Kč*

Matthew McKay, Jeffre C. Woods,
Jeffrey Brantley

Emoce pod kontrolou

Praktická cvičení, která pomohou čtenáři osvojit si dovednost všímavosti, účinně se orientovat v mezilidských vztazích, regulovat své emoce a tolerovat stres. Autoři staví na základech dialekticko-behaviorální terapie (DBT), jejíž účinnost byla prokázána při léčbě poruch charakterizovaných neschopností zvládat své emoce. Kniha je určena profesionálům, kteří ji využijí v terapii, i laikům, kteří ocení rady pro lepší zvládání svých emocí. *Brož., 264 s., 399 Kč*

a u každého nástroje se snažil vystihnout jeho zvukové přednosti. Měl takovou vizi, že zde postaví velký třimanuálový nástroj, ale z tohoto projektu zůstalo jenom torzo, jeden manuál, na který se zde hrálo dlouhá léta. Když v roce 1994 Karel Synek tragicky zemřel, vyvstala otázka, co dál. Zcela zásadní událostí, která vyřešila otázku varhan, bylo navázání kontaktu se státním podnikem Lesy České republiky, který poblíž kostela na Novém Hradci Králové sídlí. Díky neúnavné aktivitě děkana Františka Hladkého a vstřícnosti tehdejšího generálního ředitele státního podniku Lesy ČR Ing. Jiřího Olivy získala farnost na pořízení varhan v roce 2000 úctyhodnou částku dva miliony korun. Bez váhání bylo osloveno osm varhanářů a nakonec byla vybrána varhanářská firma Kánský-Brachtl z Krnova. Bylo to docela odvážné, protože začínající firma tehdy dvoumanuálový mechanický nástroj ještě nikde nepostavila. Ostatně, když se ohlédneme do minulosti, zjistíme, že za celé 20. století byly v naší diecézi postaveny pouze tři (!) dvoumanuálové nástroje s klasickou zásuvkovou vzdušnicí. Stavba varhan na Novém Hradci Králové byla tedy v tomto kontextu významná nejen pro další vývoj firmy, ale i pro celkový trend, který ve varhanářství po roce 2000 nastal. S odstupem dvaceti let mohu konstatovat, že se firmě Kánský-Brachtl podařilo postavit skutečně mistrovský nástroj.

Varhanářství v Čechách má staletou tradici, která však byla po roce 1948 přerušena. Podařilo se po roce 1990 na tuto tradici navázat?

Po roce 1990 se začal varhanářský obor budovat prakticky znovu a buduje se dodnes. Ne vždy se ale v tomto hektickém období podařilo odhadnout, který varhanář bude schopný a který méně. Některé nové firmy, jako například Kánský-Brachtl, se dokázaly poměrně brzy etablovat, jiné zkrachovaly. A jen pro zajímavost – naše největší firma Rieger-Kloss, založená v roce 1873, je od roku 2018 v insolventu. V loňském roce přestala fungovat i firma Organa s.r.o., která se téměř 70 let snažila navázat na bohatou tradici varhanářství v Kutné Hoře. V současné době jsou v Čechách

evidovány desítky varhanářských firem, ale kvalita jejich práce je stále dost rozdílná. Bohužel při výběru mnohdy ještě rozhoduje cenová nabídka.

Co je těžší? Postavit nástroj úplně nový nebo navázat na práci předchozích varhanářů?

V každém případě je snazší postavit nástroj nový. S opravami starých nástrojů je to většinou daleko složitější. Navíc podle stávajícího výkladu památkové inspekce je už drtivá většina varhan památkově chráněná a představy úředníků NPÚ se mnohdy neshodují s představami varhaníků a dalších zainteresovaných osob. To rozhodně nevytváří pro varhanáře ideální tvůrčí prostředí. Stavitel nových varhan není limitován rozhodováním, zda má problematickou součást starých varhan ještě restaurovat nebo zhotovit nově, zda má respektovat památkovou ochranu a zachovat nástroj i s chybami předchozího varhanáře (případně těch, kteří nástroj v minulosti přestavěli), nebo je naopak v zájmu zlepšení funkčnosti rekonstruovat. Restaurování varhan je proto větší a nákladnější. Varhanáře na Novém Hradci Králové naštěstí omezovala jen starší varhanní skříň, její půdorys, do kterého se musel nový nástroj vejít.

Každé varhany jsou originál?

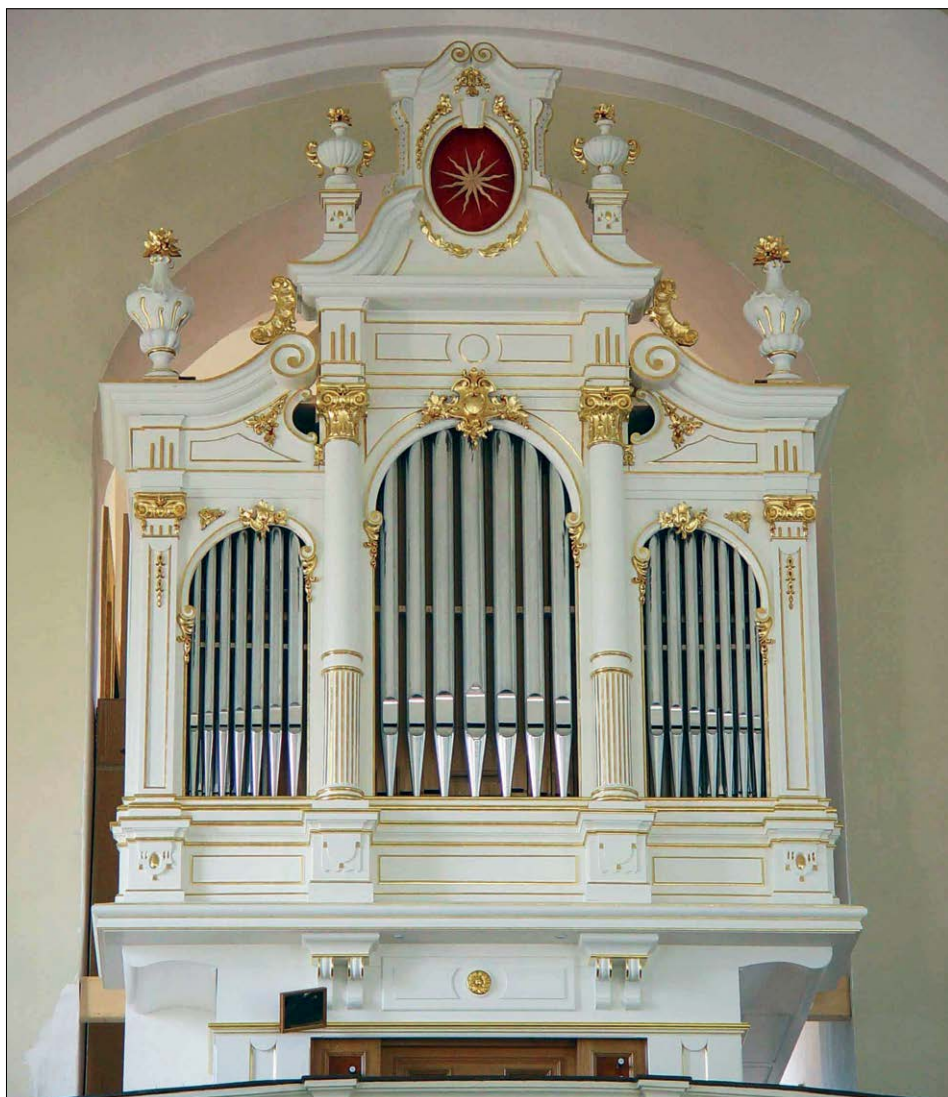

Hrací stůl varhan v kostele sv. Jana Křtitele

Prakticky každé varhany jsou originálem. U historických nástrojů jsem dva stejné nástroje ještě nezaznamenal. Výjimečně najdeme stejnou dispozici u továrních výrobků. Ale takové nástroje mají větší odlišnou varhanní skříň, trakturu, povrchovou úpravu a hlavně zvukovou podobu. Akustika kostela totiž změni i stejně disponovaný nástroj radikálním způsobem. Když si prolistujete publikaci Varhany královéhradecké diecéze, kde je přes 700 varhan, sotva najdete dva stejné nástroje.

77 Vraťme se ale do kostela sv. Antonína Poustevníka na Nový Hradec Králové. Historii nástroje už známe, ale co všechno umí?

Nástroj vychází bezesporu z barokních varhanářských tradic. Dokládají to nejen zásuvkové vzdušnice a mechanická traktura, ale také například vestavěný hrací stůl, vyřezávané bočnice, soustružená manubria, inverzní potahy kláves a podobně. Rozhodně se však nejedná o nějakou repliku, jak se v dnešní době stalo módou. Nástroj není stylově vyhraněný a v rejstříkové dispozici je v podstatě univerzální. Má plně vystavěné rozsahy manuálů, žaluzii, normální rovnoměrnou teplotu, paralelní pedálnici, moderní spojky i vypínač motoru, umístěný na hracím stole. Vzhledem k počtu rejstříků (23) je nástroj vhodný k interpretaci skladeb z období baroka a klasicismu, ale díky pestrosti dispozice a žaluzii na něm dobře vyzní i menší skladby romantické a moderní. Zajímavé je, že celý II. manuál je sestaven převážně z flétnových rejstříkových řad, doplněných jazykovým rejstříkem Hoboj 8'. Další zajímavostí je pomocné zařízení Cymberstern – cimbálová hvězdice, což je sada malých zvonků, naladěných do určitého akordu a navěšených na oběžném kole. Pomocí proudění vzduchu se tato hříčka uvádí do pohybu a je propojena s pozlacenou otáčecí hvězdici v horní části prospektu. Takže vzniká nejen zvukový, ale i vizuální efekt. Nástroj se nepyšní zbytečným hlukem, ale jeho pléno příjemně zaplňuje prostor kostela. Vyniká vyváženou a precizní intonací jednotlivých rejstříků a bezchybným chodem tónové i rejstříkové

Pohled na varhany v kostele sv. Antonína Poustevníka

traktury. Hra na tento nástroj působí potěšení nejen posluchačům, ale i samotnému varhaníkovi.

Roubený kostel sv. Jana Křtitele na kopci sv. Jana v lokalitě zvané Na Zámečku byl dostavěn v roce 1530. Po bitvě na Bílé hoře chátral a pustnul. Záchranou pro něj bylo převzetí jezuity, kteří ho v letech 1675–1692 obnovili. Poslední předlistopadová oprava kostela se uskutečnila v letech 1979–1980. Před ní byl ve zcela havarijním stavu a rekonstrukce ho zachránila před zánikem. Další velká oprava následovala po roce 1995, kdy bylo v kostele zjištěno masivní rozšíření červotoče a dřevokazných hub. Byly vyměněny zasažené trámy v roubení stěn a všechny dřevěné části, včetně nových prvků, byly chemicky ošetřeny

proti dřevokaznému hmyzu a houbám. Zároveň byla vyztužená konstrukce střechy a vyměněné trámy. Dřevěné roubení bylo opatřeno rákosou a omítnuté vápennou maltou. Byla také zavedena nová elektrická přípojka a zrekonstruována elektroinstalace v kostele, došlo i na vybudování kanalizace k odvádění dešťové vody ze střechy. Varhany byly rozebrány, jejich skříň zrestaurována a nástroj osazen na vyměněnou podlahu. Zrekonstruované a novým fládrováním opatřené byly kostelní lavice. Šindelová krytina dostala nový nátěr, vyspravená byla dlažba v kostele. Kolaudační řízení v listopadu 2000 skončilo konstatováním, že práce jsou provedeny pečlivě a ve vzorné kvalitě.

„Podle zápisu ve farní kronice byl nástroj pořízen v roce 1858 a postavil jej Josef

(Knižní tipy

Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Michal Zamkovský

Sedm kroků k dobré zpovědi

Knižka je jakousi „duchovní mapou“, která nám ukazuje, jak se vrátit zpět k milosrdnému Otci. Svěžím, a přitom hlubokým způsobem vysvětluje základní atributy dobré zpovědi: jak si uvědomit svou hříšnost a velikost Boží lásky, jaký je pravý význam zpovědi, co obnáší dobrá příprava nebo jak dosáhnout dokonale lítosti. Dále nabízí návod na prožití zpovědi jako setkání s milujícím Otcem, popisuje, o čem má být kající skutek a jak vykročit do života po dobré zpovědi. Brož., 72 s., 125 Kč

Angelo Scarano

Jak přečíst Bibli za jeden rok

Přečíst celou Bibli je skvělý záměr, ale nikoli snadný. Proto nabízíme drobnou pomůcku – promyšlený „plán četby“ na jeden rok: s jeho pomocí snáze vytrváme a získáme tak plastičtější a ucelenější pohled na biblické poselství. Brož., 24 s., 35 Kč

Andrejs z Neznášova za 250 zlatých, „vra- cí nás do minulosti profesor Václav Uhlíř. „Uvnitř varhan je ale nápis, kde se uvádí, že nástroj byl postaven již v roce 1844. V minulosti byl mnohokrát přestavován a v roce 1911 dokonce poničen zloději. To je poměrně zajímavý jev, protože varhany se tak často nekradou. Zloději totiž většinou nevědí, jak nástroj nebo ukradené součásti zpeněžit. Větší oprava varhan zde proběhla v roce 1985, kdy P. Karel Bříza mimo jiné elektrifikoval vzduchovou soustavu. Do té doby se zde čerpal vzduch pomocí řemenů, umístěných na boku varhan. Pamatuji si ještě, jak při mši tahala řemeny jedna stará paní, která velmi špatně slyšela. Když varhaník potřeboval hrát, musel na ni dost křičet, což působilo dost komicky. Varhaník zakřičel: „Vzduch!“ Ona se podívala ... „cože?“... „vzduch!“... „aha“, a pak teprve začala tahat, takže celý kostel slyšel, že probíhá příprava na hru.“

77 Takže někde se šlapou měchy a tady se tahaly řemeny?

Dříve se většinou šlapalo nohou, protože noha má přece jenom větší sílu. Ale u menších nástrojů, zejména u pozitivů, se buď zvedaly měchy v horní části nástroje, nebo se tahaly řemeny z boku. Dosud poslední větší úprava zdejších varhan proběhla v roce 1992, kdy místní varhanář Karel Synek přistavěl k manuálu i pedál. Je to vlastně takový samostatný stroj za zády varhaníka, který nemá ani opláštění. Pedál má vystavěnou pouze velkou oktávu, která v malé oktávě repetuje. Nástroji to ale dodá fundament a větší zvukovou šíři. V roce 2000 byl nástroj v rámci opravy celého kostela opatřen novým fládem a barevně krásně ladí s dřevěným interiérem kostela.

77 Jak jsme hovořili o tom ladění, umíme si asi představit, jak se ladí klavír. Ale jak se ladí varhany? Je to složité?

Je to podobné jako u klavíru, kde se ladí každá struna, u varhan se musí doladit každá píšťala. Problém je v tom, že těch píšťal je několiknásobně víc než strun u klavíru. Například u nových varhan v hradecké Filharmonii je téměř 3500 píšťal a naladění trvalo několik měsíců. U zdejších

varhánek by se jednalo o pár dní. K doladění je totiž ještě zapotřebí každou píšťalu správně naintonovat, což znamená nastavit řadu parametrů, jako například dynamiku, barvu, správné nasazení tónu, odstranění pazvuků a podobně.

77 Ladí si je varhaníci sami, nebo jsou ladiči varhan?

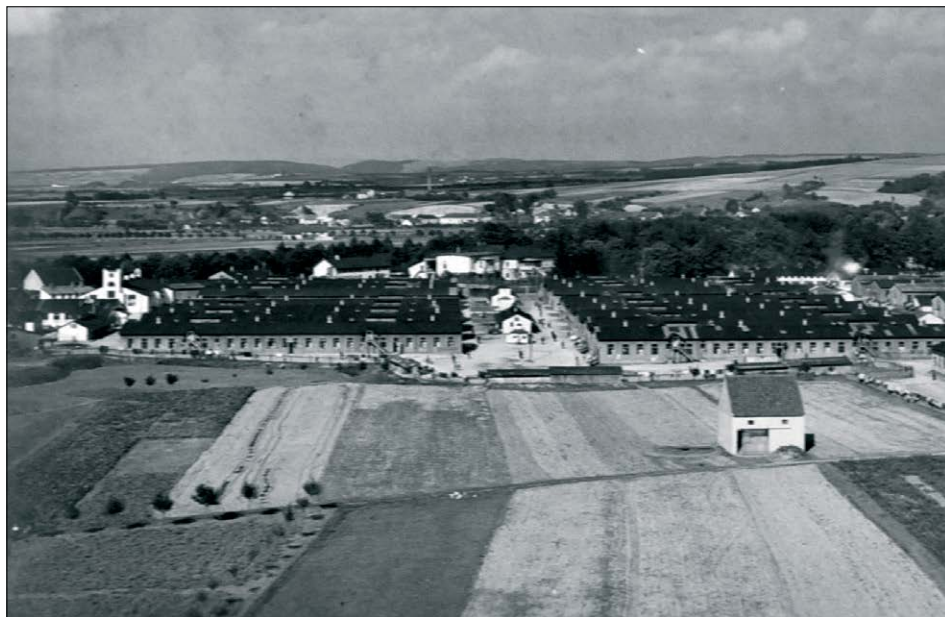
Šikovný varhaník jistě dokáže nouzově doladit jednotlivé rozladěné píšťaly. Ale naladění celého nástroje je lepší svěřit varhanářům, kteří na to mají potřebné nářadí a hlavně zkušenosti. Každá píšťalová řada má totiž specifický způsob ladění. U krytých píšťal jsou okožené zátky, se kterými se pohybuje, u otevřených dřevěných píšťal se přivírají ladiční ploténky. Kovové píšťaly mají zase takové štůčky, které se rolují jako staré konzervy s rybičkami. Malé diskantové píšťalky se řezou na míru a pak upravují ladičním rohem, což je nářadí, kdy na jednom konci je kužel a na druhém trychtýř. Tím se ústí píšťaly buď rozevře, nebo naopak přivře. A jazykové píšťaly se ladí potukáváním na ladiční tyčinku.

77 Co umí nástroj v kostele sv. Jana Křtitele?

Zvukový základ tvoří dvojice dřevěných krytů 8' + 4'. Pak je tady smykavý rejstřík Salicionál 4', ale ten není původní. A pak už jsou tu jen plénotvorné rejstříky jako Principál 2', malá Kvinta 1 1/3' a Oktáva 1'. Celkem tedy šest rejstříků v manuálu a pedálový rejstřík se spojkou. Kostel má velmi zvláštní akustiku, protože je prakticky celý postavený ze dřeva. Proto je i dozvuk poměrně krátký a vše je slyšet velmi konkrétně, včetně tzv. pracovního hluku, který při hře vzniká. Již při vstupu do kostela dýchne na člověka jakási nepopsatelná atmosféra, která jej vybízí k vybočení z účelové každodennosti. Hra na tyto roztomilé varhánky na mne působí vždy uklidňujícím dojmem.

Příště se s ním za varhanami vydáme do bývalého seminárního kostela sv. Jana Nepomuckého, dnešní Městské hudební síně, a do kostela sv. Anny v Kuklenách.

Eva Zálešáková)

Baráková kolonie u Chocně pro válečné uprchlíky především z Haliče a Bukoviny

Kostel v krakovské čtvrti Debniki postavený z choceňského kostela barákové kolonie

Baráková kolonie Choceňské Polsko

Na počátku **první světové války** vyrostla na kraji Chocně nová čtvrť. Žilo v ní ve válečných letech až pětkrát více obyvatel než v samotném městě. Šlo o válečné přesídlence, převážně mluvící polsky, proto dostala baráková kolonie název „Choceňské Polsko“.

Po sarajevském atentátu a vyhlášení války očekávala monarchie tvrdé boje v Haliči a Bukovině, proto obyvatelstvo z těchto krizových oblastí dočasně přestěhovala do vnitrozemí. Velmi rychle pro ně vybudovala provizorní kolonie, které měly původně sloužit na pár týdnů, než pomine největší nebezpečí. Pro mnohé přesídlence to byl ale několikaletý pobyt a mnoho se jich do svých domovů už nevrátilo. V barákové kolonii u Chocně našlo přechodný domov 22 tisíc válečných uprchlíků.

Choceň byla rakousko-uherskými úřady vybrána pro svoji výhodnou polohu, leží na křižovatce dvou železničních tratí a také na okraji úrodného Polabí. Samotná Choceň měla tenkrát mezi 4–5 tisíci obyvatel.

O historii Choceňského Polska se dlouhodobě zajímá historik Pavel Svatoš: „Základem kolonie byly čtyři desítky dřevěných baráků a byly skutečně ubytovacím provizoriem. Baráky stály na cihlové podezdívce, každý o délce 67 a šířce 14 metrů, s místnostmi vysokými dva metry, takže jeden objekt byl schopen pojmout na 536 osob. Podél celého domu byla dlouhá chodba, spojující jednotlivé místnosti, oddělené dřevěnými stěnami. Baráky byly bez sklepů a půdních prostor. Uprostřed stála jídelna s několika stoly a lavicemi a společná umývárna s pumpou na pitnou vodu. V místnostech byly pouze prkenné palandy z neohoblovaného dřeva a kamna s omezeným přidělem uhlí. Později byla zřízena velká jídelna, společná pro tři

baráky, a ta měla krytý kotel, ve kterém se vařilo jedno teplé jídlo denně.“

Váleční přesídlenci začali přijíždět na podzim roku 1914. Přicházeli často jen s ranecy osobních věcí a zpočátku vzbuzovali u starousedlíků hluboký soucit. Místní spolky i sama obec pořádaly sbírky, aby jim příchod a život v kolonii usnadnily.

Z městské rady v Chocni, dne 30. října 1914.

PROVOLÁNÍ

V městě našem zřízen byl státní správou útulek pro bratry Poláky, které válečná

(Svěcení základního kamene kostela 15. 12. 1914

litice vypudila z klidných domovů a z nichž přemnoží zachránivše holý život, ocitli se mezi námi, nemajíce toho nejnutnějšího, čím by se oděli.

Jsou mezi nimi neduživé stařenky a starci, s klidem vyčkávají poslední dny své pozemské pouti, jsou muži i ženy, kteří s bolem v oku pohlížejí na své děti, zbavené prádla, šatu i obuvi.

Jak bolestně svírá se srdce matky, očekávající příchod svého dítěte na svět, když vidí, že pro to dítě nemá ani peřinky, ani potřebného prádla!

Třeba dosavadní naše oběti byly velké, nemůžeme tyto bratry ponechat bez pomoci.

Městská rada v Chocni, dohodnuvši se s místními spolky, obrací se s vřelou prosbou k veřejnosti, by každý dle sil svých,

pomohl těm nešťastníkům, ať již starším prádlem, oděvem neb obuví, ať příspěvky peněžitými, jichž ve prospěch jmenovaných použito bude.

Návštěvníci, kteří hodlají prohlédnouti si barákové město, zajisté neopomenou vzpomenouti dobrovolným milodarem těchto ubožáků.

Veškeré milodary, za něž šlechetným dárčům předem vzdáváme srdečné díky, odezdati lze u městského úřadu v Chocni.

Brzy ale soucit choceňských měšťanů vystřídala zlost. Válečná léta nebyla snadná ani pro starousedlíky, proto když pak viděli obyvatele kolonie v hospodách a kořalnách, jak propíjejí dávky, které jim vyplácely rakousko-uherské úřady, jejich pohled na válečné běžence se měnil.

(Svěcení kostela v barákové kolonii

Život v kolonii

Všechny baráky v kolonii byly osvětleny elektrickým proudem dodávaným z vodní elektrárny tzv. Horního mlýna F. Surového a po jeho požáru v r. 1915 z elektrárny nedaleké Robitschkovy přádelny. To bylo něco, co přesídlenci ze svých domovů neznali. K elektrifikaci domácností došlo v Haliči až několik desetiletí po jejich návratu.

Kolonie měla společné latríny, kanalizaci i přívod vody. „Ze stížností je možné vyčíst,“ zmiňuje historik Pavel Svatoš, „že latríny provozu nestačily a obyvatelé kolonie používali kdejaké volné místo mezi baráky. Jarní a podzimní deště dělaly z ulic nepřekročitelnou stoku. Částečně to pomáhaly odstranit dřevěné chodníčky, položené vedle baráků.“

Kolonie byla jen provizorně oplocena, měla vstupní bránu a jejím obyvatelům

(Divadelní sál v barákové kolonii

(Švadlenská škola v Choceňském Polsku v září 1917

Kostel v barákové kolonii u Chocně

Interiér kostela

byly vydávány propustky. Běženci si nemohli sami hledat zaměstnání, jen nárazově si přivydělávali při sezónních pracích.

Děti musely chodit do školy, i to byla pro mnohé přesídlence novinka, a k pravidelné docházce musely být často nuceny. Škola byla navíc využívána i pro učení praktických dovedností, například šití. Později vznikly v kolonii i řemeslné dílny. Velkou změnu přinesla stavba vlastní pekárny a pečení kvalitnějšího chleba, než který byl dodáván v povinném přidělu.

Choceňské Polsko mělo i malé náměstí, úředně zvané „Kaiserplatz“ (císařské náměstí). „Barákovému náměstí vévodila busta císaře Franze Josefa,“ komentuje historické události ředitel Orlického muzea historik Michal Hofman, „tu po pádu monarchie a likvidace kolonie odnesl oslavující dav a demonstrativně ji položil

k nohám sochy Karla Havlíčka Borovského. Další osud busty nám není znám.“

Utekli před válkou, přesto se domů nevrátili

Na rozdíl od Chocně, kde nemocnice nebyla, byla v kolonii jak nemocnice, tak i karanténa. Přes nadlidské úsilí choceňských lékařů Fikejze a Tomka se nepodařilo zabránit epidemii. Rozšířila se spála, spalničky i záškrť. Umíralo až padesát dětí denně. Mohly za to provizorní životní podmínky, nedostatečná hygiena i špatná strava.

Choceňští ze strachu před šířením epidemii zakázali pohřbívat mrtvé z kolonie na městském hřbitově a vyčlenili jim louku směrem na Běstovice, kde se dodnes říká Na Křepčích. Do hromadných jam bylo po dobu trvání kolonie pohřbeno přes 4,5 tisíce lidí (některé prameny zmiňují až 7 tisíc lidí). Kolonie si musela od

Chocně koupit vlastní pohřební vůz, aby mohla rakve s mrtvými převážet. V době vrcholících epidemií bylo až 60 pohřbů denně. Na Křepčích v jedné z hromadných jam je pohřben i první správce kolonie, vrchní komisař dr. Watters, který si přál i po smrti zůstat „mezi svými“.

Osud uprchlického hřbitova Na Křepčích je hanebný. Ještě několik let po odjezdu přesídlenců byl pietně upravován s malou márnici, nebo domkem pro hlídače. Zanikl až po druhé světové válce a to za nepříliš pěkných okolností. Současné vedení choceňské radnice se k tomuto problému postavilo čelem a pracuje na nápravě.

Přesídlenci z Vyšatic

Obyvatelstvo kolonie nebylo stálé, přijížděli a odjížděli podle pohybu fronty a intenzity bojů. Když byla osvobozena Přemyšl a Lvov a ruská vojska zatlačena

Sprchy v Choceňském Polsku

Boží muka uprostřed Choceňské kolonie

za Dněstr, přesídlenci se z barákové kolonie v Chocni začali vracet do svých domovů v Haliči. Čekala je ale spálená země. Rakousko-uherská armáda spálila asi 40 vesnic kolem pevnosti Přemyšl ještě před zahájením bojů, aby vyčistila bitevní pole. Když se pak evakuovaní přesídlenci po bojích vrátili, našli vyhořelé domy a znečištěné studny. Od úřadů ještě před pádem monarchie dostali materiál na stavbu nových domů, hospodářská zvířata a základní věci nutné pro přežití prvních měsíců.

Podobně se na přelomu roku 1916 a 1917 vrátili i obyvatelé vesnice Vyšatic. Našli jen ruiny kostela s kamenným oltářem. Do deseti let postavili kostel nový a s ním i celou vesnici. Všichni přesídlenci se ale zpátky do Vyšatic nevrátili, někteří se v Čechách usadili, pracovali, založili si rodiny. A to je případ i Marie Musákové, která z Vyšatic do choceňské kolonie přišla ve 14 letech se svými dvěma sestrami.

Nový domov v Podrážku u Chocně

Obyvatelé kolonie si občas přivydělávali u sedláků v okolí, protože mladí muži byli ve válce a na statcích chyběly pracovní síly. Tak se už 15letá Marie objevila u Bezdíčků ve vesnici Podrážek nedaleko Chocně, kam se z kolonie přestěhovala. Bezdíčkovi měli syna ve válce, můžeme si domyslet, že se do mladičké pomocnice zakoukal při některé ze svých dovolenek. Jisté je, že u Bezdíčků v roce 1918 slavili nejen konec války ale i svatbu. Mariiny

sestry také pracovaly na různých hospodářstvích v okolí Chocně, po válce se ale obě vrátily do Vyšatic. Psaly si a nikdy neztratily úplně kontakt. Přežily druhou světovou válku a v padesátých letech se dokonce Marie Bezdíčková jela do Vyšatic za sestrami podívat. Doprava tenkrát nebyla jednoduchá, ale Marie si přála vidět rodinu i kraj u řeky San, ve kterém vyrostla.

Dnes se o osud rodiny zajímá vnuk paní Marie, Miloslav Kusý. Také on se jel v minulém roce do Vyšatic podívat. „Ve Vyšaticích všichni vědí, kde leží Choceň,“ vzpomíná na svou loňskou cestu pan Kusý, „i já tam našel svoje příbuzné. A bývalý ředitel školy, Josef Zubík, je můj vzdálený bratranec.“

Josef Zubík je vyšatický rodák a milovník historie. Právě on se zasloužil o to, aby pohnutá historie jeho vesnice nebyla zapomenuta. Sbírá vzpomínky starých obyvatel, fotografie i jiné dokumenty zachycující přesun obyvatel Vyšatic v letech první světové války. Jedna z těchto památek je i v místním kostele, soška Panny Marie s dítětkem, kterou dostala jedna rodina při návratu z Chocně od českých přátel. Později ji věnovali novému kostelu ve Vyšaticích, aby všem připomínala historii jejich předků, kteří byli na počátku války vyhnáni ze svých domovů a po několika letech vráceni na spáleniště.

Josef Zubík také organizuje pravidelné výlety do Chocně. Z barákové kolonie u Chocně bohužel nic nezbylo, většinou

tedy navštíví hřbitov Na Skalách, kde byly pohřbívány první oběti a kde dnes stojí památník. Otevřené dveře mají vždy na choceňské faře a také v městském muzeu, kde mají fantastickou sbírku starých fotografií. Josef Zubík o choceňském muzeu říká: „*Tam mají většinu naší historie. Protože naši pradědové a dědové si toho zpátky do Vyšatic moc přivést nemohli. Fotografii se dochovalo jen několik. Pro nás jsou dnes fondy Orlického muzea úplný poklad.*“

Kostel v barákové kolonii

Přestože původní plány kolonie nepočítaly se stavbou kostela, množství přesídlenců i výše jejich duchovní potřeb přiměly místodržitelství už na konci roku 1914 vlastní kostel postavit. Stavbu kostela zařizoval tehdejší místodržitel František Antonín z Thun-Hohensteinu a přestože byl dřevěný, byla to impozantní stavba. Hlavní chrámový prostor byl 12 metrů široký a obě boční lodě měly po čtyřech metrech. Byl postaven velmi rychle, základní kámen byl posvěcen 15. prosince 1914 a hotový kostel byl vysvěcen už 17. ledna roku 1915, stavba tedy trvala jeden měsíc.

Uvnitř kostela byl oltářní obraz Panny Marie Čenstochovské, který namaloval královehradecký kněz Eduard Neumann, toho času sloužící ve Svatém Jiří nedaleko Chocně a současně přisedící konzistoře ve Lvově. Mezi kněžími, kteří mezi přesídlenci působili, byli: P. Kasimir

☛ Pohřbívání dětských obětí z barákové kolonie na hřbitově Na Křepčích u Chocně

☛ Baráková kolonie Kolonie koupila od Chocně pohřební furgon, který převážel mrtvé na hřbitov Na Křepčích

◀ Jídlo se roznášelo v plechových miskách v dřevěných lodnách do jídelen jednotlivých baráků

◀ Návštěva ministra vnitra barona Heinolda v barákové kolonii u Chocně; všechny snímky: archiv Orlického muzea v Chocni

Majgier, Julian Matysiak a Karol Słowiaczek z krakovské arcidiecéze.

V roce 1917 navštívil choceňský uprchlický tábor Lvovský arcibiskup Józef Bilczewski, aby povzbudil své diecézany v době rozmachu epidemie skvrnitého tyfu. Královéhradeckého biskupa žádal o povolení kázat a o zpovědní jurisdikci. Arcibiskup Józef Bilczewski byl proslulý svou dobročinností a péčí o chudé, také to byl jeden z důvodů, proč byl později kanonizován. Arcibiskupovu návštěvu Chocně dnes připomíná jeho busta umístěná u vchodu do nádvoří choceňského zámku.

S kolonií zmizel i kostel

S koncem první světové války končila i potřeba barákové kolonie. Přesídlenci se vrátili do svých domovů a baráky byly rozprodány. Poslední administrativní budova kolonie byla stržena v roce 1986. Z Choceňského Polska zmizel také kostel. Československá vláda ho darovala Polsku. V lednu 1920 byl rozebrán a po železnici odeslán. V Chocni zůstal jen základní kámen, který byl předán K. Prudičovi do městského muzea. Rozebraný kostel ale do Haliče nedorazil. A téměř sto let v Čechách nikdo o jeho dalším osudu nevěděl. Postavili ho snad v nějaké polské vesnici, nebo posloužil v bídých poválečných letech jako topivo? Hledali ho jak badatelé, tak potomci přesídlenců. Ale po kostele jakoby se slehla zem! A tak jsme zapojili sociální síť a do světa poslali fotografii s výzvou: „Hledá se kostel!“

Přátelé na síti výzvu sdíleli, článek otiskly i regionální noviny a po několika týdnech přišla odpověď. Rozmazaná černobílá fotografie dřevěného kostelíku se strohou popiskou v polštině: „*Kostel v Krakově Debny, přenesen z Chocně*“. Bohužel ale nebyl starému kostelu z barákové kolonie vůbec podobný. A tak jsme se do krakovské čtvrti Debny vypravili přesvědčit se na vlastní oči.

Farnost v Debnikách

V krakovské čtvrti Debny dnes stojí moderní chrám sv. Stanislava Kostky, který byl postaven před druhou světovou válkou. Nás přijal současný kněz Zikmund Kostka a předal nám historii debnické farnosti sepsanou jeho předchůdcem. A tam jsme se konečně dozvěděli, jak to s kostelem z choceňské barákové kolonie bylo. Kostel jsme našli, i když...

V letech 1914 až 1916 žil v choceňské barákové kolonii spolu s uprchlíky krakovský kněz Karol Słowiaczek. Vrátil se do Krakova spolu s přesídlenci, a když se dozvěděl o rušení kolonie a také rušení kostela, zasadil se o to, aby choceňský kostel získala právě farnost v Debnikách. Československá vláda věnovala proto 6. září roku 1919 kostel z barákové kolonie polskému státu a na své náklady ho s veškerým vnitřním vybavením nechala převézt do Krakova. Debnická farnost měla už několik let připravený projekt od architekta Romana

Banderskiego, získala od města pozemek a začala na Konfederaci ulici stavět. Chyběly jim ale peníze na stavební materiál. Proto rozebraný dřevěný kostel, který přijel z Chocně po železnici, nepostavili do jeho původní podoby, ale použili ho jako stavební materiál při stavbě svého kostela.

Salesiáni v Krakově

Staronový dřevěný kostel sloužil salesiánům v Krakově Debnikách téměř dvacet let. Rostoucí farnost si ale už v třicátých letech žádala větší prostory. Na fotografiích z roku 1938 je vidět rostoucí stavba nového zděného chrámu v těsné blízkosti dřevěného kostelíku. Po jeho vysvěcení byl pravděpodobně starý kostel zbourán. Dnes na jeho místě stojí socha Panny Marie.

Zůstává otázkou, kde asi skončil oltářní obraz Panny Marie Čenstochovské, který v lednu 1920 přijel z Chocně spolu s rozebraným kostelem a liturgickými předměty. V novém kostele v Debnikách jsme ho nenašli a nic o něm neví ani tamní farář Zikmund Kostka. Přitom tento obraz měl pro přesídlence ve válečných letech mimořádnou symboliku. V barákové kolonii u Chocně se k němu desetitisíce zoufalých uprchlíků modlilo za zachování zdraví a návratu do svých domovů. Přes vroucí modlitby se tisíce z nich do svých domovů už nevrátili.

(Knihy

Postní úvahy

Bratři a sestry v Kristu, do postní doby nevstupujeme sami, jde s námi náš Pán, který se po stejně dlouhé období připravoval na své veřejné působení v poušti. Boží

Syn nepřichází do světa „zalitého sluncem“, ale hned na počátku zakouší samotu, odříkání, bolest, vyprahlost. Rodí se v bídě, jeho rodina musí utéct do ciziny, když učí, často „nemá, kam by hlavu složil“, jeho nejbližší ho zrazují, v Getsemanech se potí krví, z kříže se ptá Otce, proč ho opustil. Každý jeho krok navíc doprovází soustředěná modlitba za všechny, které mu Otec dal. Všechny hladové nasytí, nemocné trpělivě uzdravuje. Postní doba je tedy obdobím, kdy nám sám Kristus připomíná, že „kvalita“ našeho života na tomto světě se nedá měřit velikostí našeho osobního štěstí či radosti. Ano, radost k životu patří, ale stejně tak je jeho součástí i poušť, ztráta, smutek, nedokonalost a nedostatek. Temná noc, samota, pocit, že jsem od Boha nevýslovně daleko. Úkolem křesťana je hledat v těchto situacích smysl, který mu Pán nikdy nepřestává ukazovat. V postní době se k tomuto úkolu můžeme postavit čelem. Cíleně se podívat do své pouště, pozorně ji sledovat a něco se z ní naučit. Kéž nám k tomu jsou povzbuzením úvahy kněží, jáhnů, řeholnic i laiků z naší diecéze, které najdeme v této knížce na každý den postní doby. Na jejím začátku Vám všem ze srdce žehnám!

Váš biskup + Jan)

Brožuru můžete objednat na e-mailu: safranko@bihk.cz nebo si ji lze stáhnout na adrese www.bihk.cz.

Výročí 160 let od narození biskupa Augusta Klinkeho

August Klinka se narodil 3. března 1870 v Božanově na Broumovsku. Když bylo malému Augustovi jeden a půl roku, emigrovala rodina do Chile. Jeho otec Josef byl zedník, bylo mu 40 let, matce Anně roz. Leierové 39 let a sestře Anně 13 let. Rodina odešla do Chile s první skupinou emigrantů z Broumova. Odpluli z Hamburku na lodi Wandrahm 21. listopadu 1871 a po tříměsíční plavbě připluli do přístavu Puerto Montt v Chile 29. února 1872. Na rozdíl od většiny kolonistů z Broumova se neusadili v Nueva Braunau, ale v nedalekém Puerto Octay na břehu jezera Llanquihue v domku, který ještě dnes existuje. Po ukončení základní školy absolvoval August Klinka celou řadu teologických studií, která ukončil na semináři ve městě Ancud na ostrově Chiloé, kde byl 23. června 1893 vysvěcen na kněze. Dále zastával několik významných církevních úřadů. Dne 21. února 1909 ho papež Pius X. jmenoval biskupem. Je dosud jediným biskupem narozeným na Broumovsku. Zemřel při požáru biskupské rezidence ve Valdivii 8. května 1932.

Původně byla jeho rakev uložena v kolumbáriu na Centrálním hřbitově ve Valdivii a po dostavbě 14. katedrály v roce 1996 byla v roce 2008 uložena zde. Předcházejících třináct katedrál, které stály na stejném místě, se zřítilo při zemětřesení – město leží v tektonické oblasti. 8. května 2008 v jeho rodišti na božanovském hřbitově symbolický pomník posvětil tehdejší kralovohradecký biskup Mons. Dominik Duka. 13. ledna 2017 předal tehdejší předseda Senátu ČR Milan Štěch biskupovi ve Valdivii Mons. Ignaciovi Ducassemu náhrobní desku pro místní katedrálu. Při slavnostním předání desky byli přítomni delegace Senátu ČR, velvyslanec ČR v Chile Josef Rychtar, guvernérka provincie Valdivia Patricia Moreno, starosta Valdivie Omar Sabat, podnikatelé a zástupci obchodní a hospodářské komory ve Valdivii, kněží a komunita diecéze a potomci kolonistů z Broumova.

Ing. Jan Neumann)

Tehdejší předseda Senátu ČR Milan Štěch předal 13. ledna 2017 biskupovi ve Valdivii Mons. Ignaciovi Ducassemu náhrobní desku na hrob biskupa Augusta Klinkeho

Ulicemi Hradce Králové po stopách T. G. Masaryka

T. G. Masaryk, jehož 170. výročí narození si připomínáme, zavítal do Hradce Králové několikrát. Před první světovou válkou přednášel jako univerzitní profesor a poslanec Říšské rady v Dělnickém domě, v Klicperově divadle, v Grandhotelu a v sále Adalbertina. Popáté přijel **koncem října 1906**, a to na diskusní setkání, které dostalo později označení „**hradecké náboženské hádání**“ a svým ohlasem překročilo hranice města. Ale o tom později. Po roce 1918 navštívil město třikrát ve funkci prezidenta Československé republiky.

Do Hradce Králové přicestoval Masaryk v říjnu 1906 nejprve na pozvání pokrokového klubu, vedeného lékařem a osvětovým pracovníkem MUDr. Otakarem Klumparem. Setkání, uspořádané jako připomínka 50. výročí úmrtí Karla Havlíčka Borovského, se konalo 7. 10. 1906 v Klicperově divadle. Dlužno podotknout, že vzpomínka na básníka, novináře a politika, považovaného za zakladatele české žurnalistiky, satiry a literární kritiky, se konala s mírným zpožděním. Havlíček zemřel koncem července 1895.

„Tomáš Garrigue Masaryk a Karel Havlíček Borovský byly spřízněné duše,“ uvedl královéhradecký historik Jiří Doležal v pořadu k výročí oné události z počátku minulého století. „Nejen názorově, ale také rozhledem, bystrostí a kritičností. Myslím, že se Masaryk té veřejné přednášky velice rád ujal. Havlíčkovým dílem se zevrubně zabýval, už v roce 1896 napsal studii, ve které rozebral hlavně jeho společenskopolitické názory a postoje. Viděl v něm předchůdce politického realismu. Zdůraznil jak Havlíčkovu odmítání radikalismu (politické revoluce), tak jeho zápas s reakcí. Šlo mu o povznesení vzdělání lidí (revoluci hlav a srdcí), ale také o mravnost, a to nejen v soukromém životě, nýbrž i v politice. Podle Masaryka

Komplikované osudy královéhradecké sochy T. G. Masaryka odrážejí složité a bouřlivé dějiny 20. století

podal Havlíček „politickou filozofii, jak sám o sobě říkal, zdravého rozumu, stojí přitom vcelku na poznání lepších autorit své doby. To má cenu svou zvláštní a právě tím se stal buditelem všeho českého lidu v době nad jiné důležité.“

„O čem přesně profesor Masaryk ve zcela zaplněném Klicperově divadle na začátku října 1906 hovořil, se ovšem můžeme jenom dohadovat,“ pokračoval Jiří Doležal. „Určitě, jak byl zvyklý, mluvil věcně, ale mohl i improvizovat, protože Karla Havlíčka nejen miloval, ale také dobře znal. To, co by nás nejvíce zajímalo,

Masarykova slova, jsou zachycena jenom útržkovitě a nespolehlivě v dobovém tisku. Záznam celé přednášky neexistuje, nejspíš ji tenkrát stenograficky nezachycovali, zkrátka nenašel se. Ani v Masarykově ústavu, v instituci, která shromažďuje všechno, co se ho týká.“

Kdyby Havlíčkovi bylo dáno dožít se vyššího věku a ti dva se mohli potkat jako dospělí muži, měli by si co říct? Neodpustím si otázku, vědoma si toho, že historie nezná žádné „kdyby“.

„To souznění bylo velice těsné,“ odpověděl tenkrát bez zaváhání Jiří Doležal. „Dokladem je i to, že od Havlíčka převzal metodu účinné politiky, kterou Masaryk nazýval nepolitická politika. Traduje se až do 90. let minulého století a myslí se tím nestranická politika, tzn. aktivní účast spolků a korporací, aby to nebyla doména čistě politických stran. Občanská společnost. Tak to formuloval ovšem až mnohem později Václav Havel.“

Po celý rok 1906 pokračovaly diskuse, víceméně věcné, mezi klerikály a realisty. Hodnou zaznamenání se stala schůze na téma Náboženství a inteligence, která se uskutečnila 23. října 1906 v Hradci

Králové. Sešel se na ní katolický tábor s pokrokovou inteligencí. Setkání, na něž přijel Masaryk, bylo vyvoláno přednáškou redaktora Ladislava Kunteho o inteligenci a náboženství. Katolíci chtěli setřit silný dojem z jeho přednášky protipřednáškou dr. Františka Reyla. Pokrokový klub se v souvislosti s tím rozhodl uspořádat mítink, který však klerikál Alois Jemelka, když zjistil, že mezi přítomnými je bývalý kněz a tedy odpadlík Kunte, demonstrativně a štitivě opustil. Přes tuto dramatickou epizodu setkání Masarykovi poskytlo příležitost, aby katolickému táboru vyjasnil své stanovisko ve věcech náboženských. Katolíci, kteří se vyznačovali soudností, uznávali hloubku jeho křesťanské víry, ale pobuřoval je jeho odsudek církevnictví.

Úvod k další kapitole jsem si vypůjčila, s laskavým svolením autorky, z publikace renomované historičky Zory Dvořákové Než se stal prezidentem (TGM a realisté – 1882–1918). Jenom ještě krátce na okraj, než se budeme věnovat do dějin vstoupivšímu „učenému hádání“.

Adalbertinum bylo vystavěno v letech 1896–1897 jako Diecézní spolkový dům sv. Vojtěcha. Nedostatek prostor v biskupském kněžském semináři vyvolal potřebu vyřešit zázemí pro činnost Politického družstva tiskového pod ochranou sv. Jana Nepomuckého. Jeho cílem bylo „... vydávati a šířiti belletristické časopisy, periodické brožury, spisy a knihy, psané v duchu katolickém, zakládati katolické

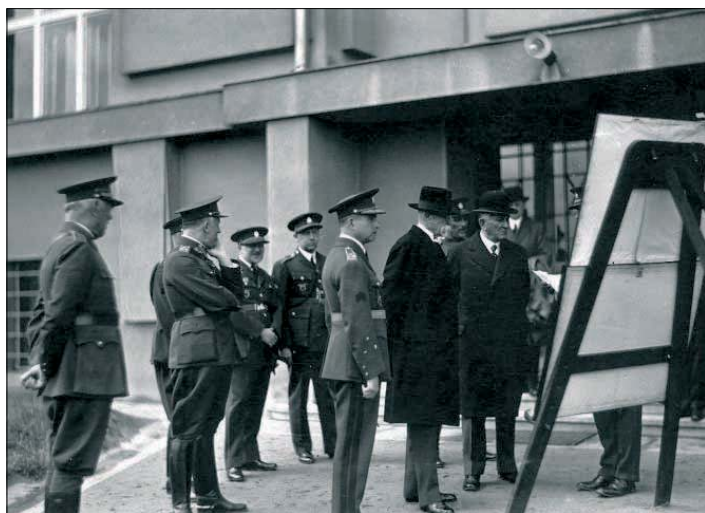
knihovny, pořádati přednášky a zvelebovati vůbec katolický tisk.“ Spolkový dům byl vystavěn na místě staré vojenské prádelny podle návrhu Ing. Františka Hellmanna z Jaroměře. Základní kámen byl položen na svátek sv. Vojtěcha roku 1896, stavba měla být dokončena u příležitosti 900. výročí světce a umučení. Slavnostní otevření proběhlo ve spojitosti s vůbec prvním diecézním katolickým sjezdem v Hradci Králové, který se zde konal v srpnu 1897.

Kromě společenských prostorů (velký sál s pódium a galerií zasahující do dvou podlaží, spolkové místnosti) se v něm nacházely tělocvična, restaurace, pivní a vinné sklepy, tiskárna, knihkupectví a noclehárny pro katolické tovaryše. Ve druhém patře byla situována kaple sv. Vojtěcha s oltářem od Antonína Suchardy, v prvním patře mělo vzniknout diecézní muzeum. S jistou nadsázkou můžeme říci, že když 23. 10. 1906 hostilo Adalbertinum už zmíněnou názorovou polemiku, vonělo ještě novotou.

„Disputace, která vybočila z mezí, se vedla o, církví nejčirkovatější“, cituje profesor Jiří Doležal ze Křtu svatého Vladimíra, satirické básnické skladby Karla Havlíčka Borovského. Pořadatelé byli představitelé dvou protichůdných stran, ThDr. František Reyl za politicko-křesťanský klub a MUDr. Otakar Klumpar za pokrokový klub. Cílem setkání byla diskuse o náboženství, téma v oné době velmi aktuální. Schůze byla pořádána jako

důvěrná a pro účastníky bylo vydáno na 400 legitimací, 200 pro každou stranu. Protože mělo dojít k výměně názorů, bylo to zorganizováno tak, aby byl ten počet půl na půl. Polovina katolíků a polovina kritiků katolictví, pokrokářů. To se hlídalo, aby bylo dodrženo. Setkání mělo bouřlivý průběh, nejen proto se ovšem stalo známým i mimo Hradec Králové. T. G. Masaryk, referující za pokrokový klub, pronesl kritiku katolické církve a rakouského klerikalismu. Na obranu katolické víry vystoupili vedle Františka Reyla, křesťanského intelektuála a kněze, který měl v Masarykovi velkého oponenta, ještě dva katoličtí řečníci. ThDr. František Šulc, profesor dogmatiky v Hradci Králové, a jezuita Alois Jemelka. Za „pokrokáře“ kromě Masaryka vystoupili redaktori Volné myšlenky Theodor Bartošek a Julius Myslík.

Při Masarykově projevu přítomní kněží vyrušovali nesouhlasnými výkřiky. Debata se vyostřovala, diskutovalo se o Hilsnerovi, manželství, volné lásce a celibátu. Katolická strana kolem jedné hodiny po půlnoci opustila sál. Schůze poté ještě chvíli pokračovala a skončila ve tři čtvrtě na dvě závěrečným slovem Otakara Klumpara. Naštěstí, na rozdíl od přednášky o Havlíčkovi, všechno, co bylo řečeno, bylo také zaznamenáno. Nebo skoro všechno. Čtyři stenografové byli prý ke konci tak zemdlení, že nestačili zapsat poslední slova P. Jemelky. Byli to stenografové pokrokářů. Strana klerikální si měla svoje také zajistit, ovšem

Prezidentské návštěvy T. G. Masaryka v Hradci Králové

■ T. G. Masaryk byl v Hradci Králové jako prezident třikrát; 11. 10. 1919, 13. 7. 1926 a 24. 5. 1929

neučinila tak. Takže celé dlouhé Masarykovo vystoupení máme zachyceno. Bylo podnětem k velké diskusi, přímo na tom večeru, i po jeho skončení. A nejenom v Hradci Králové, poněvadž šlo o zásadní věci, na které Masaryk upozorňoval.

Proč právě o náboženství na počátku minulého století?

„Ona ‚církev nejčirkvovatější‘ se dostávala v souvislosti s vývojem do krize,“ vysvětluje Jiří Doležal. Ubývalo zejména lidí, kteří měli nějaké znalosti, zjednodušeně řečeno intelektuálů a inteligence. Církvi ujížděla půda pod nohama a kupodivu nejvíc, jak se dá z toho vysledovat, v zemích, do kterých by to nikdo neřekl, v Itálii a ve Francii. Nejpevněji, i když dominantní postavení bylo už oslabeno reformací, na tom byl katolicismus v rakouské teokratické monarchii. T. G. Masaryk, v té době šestapadesátiletý univerzitní profesor, byl člověk věřící. Ale on říkal náboženský. Rozum a cit

dovedl v sobě tak vyrovnat, že z toho vyplynulo něco harmonického, až neuvěřitelně. Poněvadž byl zvyklý používat přesných pojmů, nepletl si zbožnost a mravnost, jak se někdy stávalo, okázalost a demokratičnost. Rozhodně byl tím, kdo měl v tom „hádání“ co říci.

Stenografické zápisy vyšly pod názvem *Intelligence a náboženství*. O tom to vlastně bylo, jak se má intelligence zachovat k náboženství, jak se má postavit k církvi. Inteligencí jsou myšleni lidé pokrokových názorů, je to v trochu jiném významu slova, než jsme zvyklí dnes. Šlo tady o výměnu názorů, ale ve formě polemiky. Dr. Reyl měl úvodní referát a na ten reagoval Masaryk. Jak on tam v úvodu říká, nepřipraveně, improvizoval, ale bylo vidět, že to je téma, kterým žije, kterým se zabývá. Byl velice zasvěceným polemikem. Položil si řečnickou otázku Proč odpadá intelligence od církve? Reyl hovořil o náboženství a myslel katolickou církev, Masaryk to upřesnil.

Sám byl člověk velice věřící, ovšem náboženský, jak on říkal, takže chtěl upřesnit ty pojmy. On neviděl rozpor mezi vírou a citem na jedné straně a vědou na straně druhé. Ten rozpor neměl vyústit v nějaké popírání jednoho nebo druhého vědomí. Hradecké náboženské hádání se stalo základem pro řadu dalších debat na téma intelligence a náboženství, nebo dokonce pokrok a náboženství. Ty diskuse pokračovaly ještě v počátcích nové republiky.

Adalbertinum mělo v roce 1906 největší sál v Hradci Králové. Byl údajně přeplněný a plno bylo i na galeriích. Tam názorovou polemiku sledovaly ženy, které dolů do sálu nesměly. A hlavně, diskutovalo se šest hodin. Jen stěží si lze představit, že by dnes na až akademické téma přišlo diskutovat tolik lidí. Pozorně by sledovali řečníky, jejich slovní přestřelky, myšlenkové pochody, jak jiná byla ta doba! „Byl to *miniaturní obraz myšlenkového věření*“, napsal dobový glosátor.

Adalbertinum na Gočárově okruhu

Klicperovo divadlo

Trefným glosátorem byl i publicista a komentátor Jiří Ješ. Často nacházel souvislosti tam, kde by je jiný nehledal. Když jsme spolu jednou natáčeli pořad o Karlu Havlíčkovi Borovském, připomněl, že zemřel rok po návratu z vyhnanství v tyrolském Brixenu v domě v dnešní Havlíčkově ulici naproti vůbec prvnímu pražskému nádraží, které už tam stálo více než deset let.

Stojí za zmínku, že v té době se na jižní Moravě chystal poprvé do školy chlapec, jehož jménem bylo o mnoho desítek let později ono nádraží poblíž Havlíčkova úmrtního domu pojmenováno – Tomáš Masaryk. V těsné blízkosti se zde spojila jména dvou mužů moderní české historie vybavených velmi podobnými vlastnostmi a téměř stejnými politickými postoji a názory. Není proto divu, že v Masarykově díle se s Havlíčkem stále setkáváme a dokonce ono známé heslo o revoluci hlav a srdcí nevymyslel Masaryk, ale Havlíček.

Tak jsem tenkrát na oplátku vzala Jiřího Ješe Havlíčkovou ulicí, v níž je budova Českého rozhlasu Hradec Králové, na nedaleké Masarykovo náměstí. Stojí tam řada domů, projektovaných podle urbanistického plánu Josefa Gočára. Ten se měl také postarat o podobu podstavce budoucího pomníku prezidenta Osvoboditele. Idea jeho vytvoření se zrodila v hlavě známého hradeckého starosty dr. Františka Ulricha. Umístěn měl být na tehdy Husově náměstí, kde Gočár od roku 1922

pracoval na projektu Anglobanky. Na její koncepci navázal sjednoceným průčelím trojice sousedních domů. Vytvořil tak unikátní kulisu pro prezidentův pomník. Pro zajímavost uvedme, že průčelí navazujících objektů jsou korunována útvary připomínajícími písmena M. Možná to je hříčka se jménem prezidenta, každopádně přehlédnout to nelze. Gočár byl také pověřen celkovou architektonickou úpravou náměstí.

„*Samotný pomník je z výtvarného hlediska jedinečné dílo,*“ domníval se profesor Jiří Doležal. Původně tam měl být Masaryk od sochaře Jana Štursy. V květnu 1925 byly ovšem práce nečekaně přerušeny jeho tragickou smrtí. Možné řešení vzniklé situace předkládá v dopise starostovi Ulrichovi architekt Gočár. Navrhuje svěřit práce sochaři Otto Gutfreundovi, kterého považuje „*za jedině schopného toto dílo zdárně dovésti ku konci*“. Rodák ze Dvora Králové nad Labem ještě koncem roku 1925 provedl prezidentovu portrétní studii v Lánech a v dalším roce vytvořil jeho sochu v životní velikosti. Skulptura byla z podstavce odstraněna po německé okupaci v říjnu 1940 a následně zničena. K obnově pomníku došlo po osvobození, 28. října 1947. Netrvalo však dlouho a znovu došlo k jeho odstranění, a to 3. března 1953. O obnově pomníku se znovu uvažovalo v roce 1968, ale invaze vojsk Varšavské smlouvy tento plán zmařila. Nový pomník byl slavnostně odhalen 27. října 1990 za přítomnosti

prezidenta Václava Havla. Letos to bude 30 let.

*Prvnímu odhalení pomníku 28. října 1926 Masaryk přítomen nebyl, “*vrací nás do minulosti slova Jiřího Doležala. Sám sebe viděl až 24. května 1929, při své poslední návštěvě Hradce Králové. Předcházející den prožil na statku ministerského předsedy Františka Udržala v Dolní Rovni, cestou do Hradce se zastavil v Holicích a přes Chvojenec a Býšť přijel na Nový Hradec Králové. Na Husovo náměstí prezident dorazil v 9,45. Přivítal se se starostou Ulrichem a pak se zadíval na svůj pomník se slovy: „*Za živa pomník, to je divná věc, já nevím, co to znamená. Obvykle až po smrti se staví takové věci. To je takový vykřičník. Dej pozor, dej pozor!*“

„*Tomáš Garrigue Masaryk nebyl pomníkový člověk. Netoužil po tom, stát v bronzu na každém náměstí a návsi. Trpělivě ale snášel pozornost, kterou mu lidé projevovali, naprosto spontánně a upřímně. Byla jiná doba, a pak jeho velebný, ušlechtilý zjev, to byl zkrátka tatíček všech. Zakladatel nového moderního československého státu. Lidé k němu měli bezmeznou důvěru, i když on sám byl věcný, k sobě kritický. Možná nechtěl kazit svým spoluobčanům iluze, tak se obětoval a trpěl tu úctou. A beneficium omnium – ve prospěch všech,*“ uzavřel naši procházku po stopách T. G. Masaryka ulicemi Hradce Králové historik Jiří Doležal.

Biskup Jan Vokál navštívil Fakultní nemocnici

V rámci celosvětového Dne nemocných navštívil královéhradecký biskup 11. 2. Porodnickou a gynekologickou kliniku FN HK. Návštěvu zahájil na Porodnické a gynekologické klinice FN HK, kde si prohlédl, za doprovodu přednosty kliniky prof., MUDr. Jiřího Špačka Ph.D., porodní sál a onko-gynekologický stacionář, kde pacientky podstupují chemoterapie.

„Vážím si přijetí na Vaší klinice u příležitosti svátku Panny Marie Lurdské, na který si připomínáme Celosvětový den nemocných“, uvedl Mons. Jan Vokál, který se během návštěvy kliniky setkal i se zaměstnanci a hovořil s nimi například o nedostatku personálu. Společně diskutovali také o nutnosti poskytovat pacientům naději a lidský přístup.

Biskup Jan Vokál s přednostou porodnické a gynekologické kliniky prof. Jiřím Špačkem

Již tradiční mše svatá v posluchárně Pavilonu profesora Bašteckého a přednáška s besedou pak zakončily biskupovu návštěvu nemocnice. Biskupa doprovodil

i generální vikář Mons. Jan Paseka. Přednášku, jíž se zúčastnil také ředitel nemocnice prof. MUDr. Vladimír Palička Csc., dr. h. c., tentokrát vedla Alena Peremská, ředitelka Perinatálního hospicu Dítě v srdci, který ve Fakultní nemocnici působí.

Fakultní nemocnice Hradec Králové spolupracuje s Biskupstvím královéhradeckým dlouhodobě na zajištění duchovní služby v areálu nemocnice. V meditační místnosti umístěné v Pavilonu interních oborů jsou denně slouženy bohoslužby. Nemocnice také spolupracuje s Dobrovolnickým centrem Diecézní katolické charity Hradec Králové na přípravě dobrovolníků, kteří po proškolení rovněž působí v nemocnici.

Hlaste se na Noc kostelů 2020

Přihlašování pro letošní ročník Noci kostelů bylo spuštěno!

Můžete se přihlásit přes elektronický formulář na této adrese <https://www.noc-kostelu.cz/prihlaskakostely>. Přihlášení kostela je možné do 5. června 2020.

Z historie Noci kostelů

Noc kostelů nabídla široké veřejnosti v České republice poprvé v roce 2009 možnost navštívit kostely a modlitebny a poznat nejen jejich kulturní hodnotu, ale také se seznámit s křesťanstvím prostřednictvím hudby, výtvarného umění, divadelního představení, rozhovoru či setkání.

Inspirace v Rakousku

V roce 2005 proběhla první Noc kostelů (Lange Nacht der Kirchen) ve Vídni. O rok dříve nechal kostelník v jednom z vídeňských kostelů večer během úklidu kostel otevřený, a zjistil, že otevřené dveře ve večerní atmosféře jsou pozváním pro kolemjdoucí vstoupit. Během čtyř let

se akce spontánně rozšířila do celého Rakouska a každoročně se do Lange Nacht der Kirchen zapojuje na 700 kostelů a modliteben.

V roce 2009 Noc kostelů „překročila hranice“ a poprvé se konala v České republice. V roce 2010 se již otevřely kostely a modlitebny v celé České republice, v roce 2011 poprvé také na Slovensku a od roku 2012 se Noc kostelů (Kirikute Öö) koná v Estonsku. V roce 2016 proběhla první Noc kostelů ve Švýcarsku.

První Noc kostelů

Napjaté očekávání pořadatelů, kteří dlouho dopředu pečlivě připravovali programy, se již během večera proměnilo v radost z velkého množství návštěvníků, kteří využili pozvání do našich kostelů a zajímali se o hudbu, umění, historii, ale také o to jak žijeme naši víru. Návštěvníci velmi oceňovali možnost navštívit místa, která jsou veřejnosti běžně nepřístupná a v reakcích mnozí oceňovali dostupnost kněží a řeholníků, kteří byli po celou dobu plně k dispozici a ochotně odpovídali na dotazy návštěvníků.

Od nadcházejícího roku se koordinace ujali zástupci z ostatních regionů a do Noci kostelů se zapojily kostely a modlitebny z celé České republiky.

V České republice se do Noci kostelů každoročně zapojuje na 1400 kostelů a modliteben, které kromě otevřených dveří nabízejí více než 6000 doprovodných programů. Zájem bývá pravidelně velký a každoročně se pohybuje kolem 450 000 návštěvnických vstupů.

(Pozvánka

Svátost biřmování v královéhradecké diecézi

Diecézní biskup Jan Vokál a pomocný biskup Josef Kajnek udělí v roce 2020 svátosti biřmování v následujících farnostech a termínech:

- 9. května v 11 hodin – **Svatý kříž**, biskup Jan Vokál
- 17. května v 10 hodin – **Horní Štěpanice**, biskup Jan Vokál
- 24. května v 10 hodin – **Ledeč nad Sázavou**, biskup Jan Vokál
- 30. května v 18 hodin – **Hradec Králové (KDS)**, biskup Jan Vokál
- 6. června v 16 hodin – **Ústí nad Orlicí**, biskup Jan Vokál
- 7. června v 10 hodin – **Proseč u Skutče**, biskup Jan Vokál
- 21. června v 10 hodin – **Chrudim**, biskup Josef Kajnek
- 6. září v 9 hodin – **Žamberk**, biskup Josef Kajnek
- 18. října v 14 hodin – **Rtyně v Podkrkonoší**, biskup Josef Kajnek
- 25. října v 10 hodin – **Ždírec**, biskup Jan Vokál

Eucharistický kongres 2020

V pořadí 52. ročník se uskuteční ve dnech 13.–20. září 2020. Motto setkání: *Všechna zřídla mé spásy jsou v tobě. Ž (87,7)*. Na základě rozhodnutí a pověření ČBK zveřejňujeme první informace o konání MEK v **Budapešti ve dnech 13.–20. září 2020**, kterému bude ve dnech **10. –12. září 2020** předcházet **Teologické sympozium v Ostřihomi**. Na základě pověření ČBK a pod vedením delegáta pro eucharistické kongresy Mons. Jana Vokála projednáváme společně se sekci mládeže ČBK nejvhodnější varianty účasti. Jednak mladých pod vedením P. Kamila Straka a pak věřících z českých a moravských diecézí ve spolupráci se Slovenskem.

Po zkušenostech z diecézních eucharistických kongresů, Národního eucharistického kongresu 2015, je MEK v Budapešti mimořádnou příležitostí vytvořit evropské společenství katolických křesťanů ve spojení s celou univerzální Církví. V blízké době budou zveřejněny konkrétní nabídky s podmínkami účasti z ČR, s tím, že naše národní centrum MEK v Budapešti bude usilovat, aby všechny programy měly zajištění tlumočení do českého nebo slovenského jazyka a účast tak byla dostupná co nejširšímu spektru věřících z našich diecézí.

Terasy ponesou jméno arcibiskupa Karla Otčenáška

Jižní terasy pod Velkým náměstím mezi schodištěm Bono publico a ulicí Na Kropáčce v Hradci Králové ponesou jméno po arcibiskupovi Karlu Otčenáškově. Nové pojmenování, u příležitosti sto let od narození tohoto čestného občana Hradce Králové, schválila v pondělí 3. 2. rada města, připravovanou změnu ještě začátkem března projedná na svém zasedání zastupitelstvo.

„Podnět k pojmenování jižních teras jako terasy Karla Otčenáška přijala Komise pro pojmenování ulic od Společnosti ochránců památek ve východních Čechách. Jméno tohoto českého duchovního by mělo být v Hradci rozhodně k vidění. Věnoval se naplno rozvoji hradecké diecéze, a i přes životní komplikace se nevzdal svého poslání. Terasy jeho jméno, v případě, že jej schválí zastupitelé, ponesou ihned po projednání, tedy od 9. března. Slavnostní program k této události se pak uskuteční v květnu u příležitosti devátého výročí úmrtí Otčenáška,“ řekl primátor města Alexandr Hrabálek.

■ Arcibiskupa Karla Otčenáška pojilo s papežem sv. Janem Pavlem II. osobní přátelství

Jednání nad plánem oprav církevních památek

Hejtman Pardubického kraje Martin Netolický a vícehejtman Roman Líněk přijali od biskupa Jana Vokála pozvání na Biskupství, aby společně jednali o opravách památek, které se nacházejí na území Pardubického kraje a zároveň i v královéhradecké diecézi.

Schůzku, která se uskutečnila v pátek 7. 2. a zúčastnili se jí rovněž generální vikář Mons. Jan Paseka a diecézní ekonom Pavel Rathouský, zahájil diecézní biskup poděkováním Pardubickému kraji za dosavadní spolupráci, která mezi oběma subjekty probíhá již tolik let. „*Pardubický kraj podporuje opravy a rekonstrukce památek na svém území. Celá řada z nich je nyní ve vlastnictví Římskokatolické církve a je třeba zdůraznit, že i po proběhlých restitucích je potřeba sdružit prostředky církevní, státní, kraje i měst a obcí. Kostely, kaple, kapličky, Boží muka jsou kulturními památkami a je třeba se o ně starat jako o kulturní dědictví. Navíc jsou často také turistickými cíli návštěvníků našeho regionu*“, uvedl mimo jiné hejtman Martin Netolický, podle něhož se setkání na této úrovni uskutečnilo vůbec poprvé, a zhodnotil jej jako velmi prospěšné pro obě strany.

Zástupci církve informovali mimo jiných akcí o opravě kostela sv. Jakuba Většího v České Třebové, poutního areálu na Hoře Matky Boží v Králíkách a kostela Nanebevzetí Panny Marie v Chrudimi.

Výhledově byl dále při jednání zmíněn kostel Sv. Bartoloměje v Pardubicích a některé další církevní objekty.

„*Za minulého režimu došlo k velkému vnitřnímu dluhu v opravách na mnoha církevních památkách. Částka nutná na opravu těchto historických staveb je tak velká, že církev pravděpodobně nebude mít sama nikdy dostatek peněz na jejich opravu*“, řekl k současné situaci diecézní ekonom Pavel Rathouský, a dodal, že po třiceti letech usilovné práce je opravena zhruba polovina církevních objektů v královéhradecké diecézi.

Biskup Jan Vokál seznámil zástupce Pardubického kraje i s projektem revitalizace

jezuitské koleje v Luži a představil jim vizi jejího využití v budoucích letech po rekonstrukci budovy, která díky tomu opět dostane třetí patro. Martina Netolického i Romana Línka velmi zaujala myšlenka kombinace tří druhů služeb, které budou v budoucnu v jezuitské koleji poblíž mariánského poutního chrámu poskytovány. Záměrem je totiž vybudovat v přízemí prostory pro poutníky a provoz celého areálu, ve třetím podlaží pobytové sociálně-zdravotní zařízení pro léčbu Parkinsonovy choroby a v druhém patře prostory pro krátkodobé ubytování pro rodinné příslušníky klientů žijících o patro výše.

Pavel J. Sršeň

Celostátní setkání mládeže proběhne v Hradci

Město Hradec Králové bylo vybráno jako dějiště Celostátního setkání mládeže v roce 2021.

V pátek 7. února přijal z tohoto důvodu primátor Hradce Králové Alexandr Hrábálek generálního vikáře královéhradecké diecéze Mons. Jana Paseku, ředitele Sekce pro mládež při ČBK P. Kamila Straka, vedoucího Diecézního centra pro mládež při Biskupství královéhradeckém P. Tomáše Hoffmanna

a Miroslavu Lacinovou z DCM. Společně jednali o organizačních záležitostech setkání, které se bude konat ve dnech 10.–15. srpna 2021.

„*Jsem přesvědčený, že společně s kolegy ve vedení radnice vytvoříme veškeré podmínky a podporu akci, které jsou v možnostech města, jako mimo jiné poskytnutí veřejných prostranství, přístupů k energiím*“, řekl při schůzce hradecký primátor a dodal, že se touto akcí město

významně zviditelní a že má rozhodně východočeská metropole mladým lidem co ukázat a nabídnout. Organizátoři ze strany církve na oplátku přislíbili, že se účastníci setkání rádi nezištně zapojí do života ve městě, zejména v oblastech, kde to Hradečané ocení.

Jak sdělil P. Kamil Strak, setkání bude finančně kryté z několika zdrojů, zejména z grantů, projektů, sponzorských darů a účastnických poplatků.

Paliativní den Holic

KONGRES PALIATIVNÍ MEDICÍNY

29. května 2020 Holic

Kongres je určen pro lékaře, zdravotní sestry
i nezdravotnické pracovníky v oblasti péče
o vážně nemocné.

Oblastní charita
Pardubice

Mgr. Ondřej Výborný | starosta města Holic

Ing. Pavel Šotola | člen Rady Pardubického kraje
zodpovědný za sociální péči a neziskový sektor

Ing. Ladislav Valtr, MBA | člen Rady
Pardubického kraje pro oblast zdravotnictví

Registrujte se na:
www.paliativniden.cz

**PALIATIVNÍ PÉČE JAKO PROFESNÍ A ŽIVOTNÍ POSTOJ;
PROJEKT PALIATR VYSOČINA**
prim. MUDr. Ladislav Kabelka, Ph.D.

DATA O PALIATIVNÍ PÉČI V ČR, SITUACE V PARDUBICKÉM KRAJI
Mgr. Jan Švancara

SPECIFIKA NEMOCNÍČNÍ PALIATIVNÍ PÉČE
MUDr. Zuzana Křemenová a Mgr. Jana Šrámková

KOMUNIKACE V HOSPICI
prim. MUDr. Irena Zavadová

ETICKÁ DILEMATA A SPIRITUÁLNÍ DIMENZE V PALIATIVNÍ LÉČBĚ
Mgr. et Mgr. Marek Vácha, Ph.D.

**PALIATIVNÍ PÉČE U ONKOLOGICKÝCH A NEONKOLOGICKÝCH NEMOCNÝCH;
CHARAKTERISTIKA, ZVLÁŠTNOSTI, DOPORUČENÍ**
prof. MUDr. Stanislav Filip, Ph.D., DSc.

DĚTSKÁ PALIATIVNÍ PÉČE
MUDr. Pavel Rozsival

MANAGEMENT SYMPTOMŮ V PALIATIVNÍ PÉČI
MUDr. Jana Hrubešová

**NEZDRAVOTNICKÉ PROFESE JAKO SOUČÁST
HOLISTICKÉHO PŘÍSTUPU V PALIATIVNÍ PÉČI**
Mgr. et Mgr. Miloš Mrázek, Th.D.

PALIATIVNÍ PÉČE V HOSPICI CHRUDIM
MUDr. Marie Blažková a MUDr. Jiří Košťál

PALIATIVNÍ PÉČE Z POHLEDU PRAKTICKÉHO LÉKAŘE
MUDr. Michaela Švorcová

KAZUISTIKY Z DOMÁCÍHO HOSPICE ANDEŮ STRÁŽNÝCH
Jana Nechvilová, Hana Podolcová

Organizační a technické zajištění: www.pharma-pm.cz

Více informací na
www.hospicandelustraznych.cz

DOMÁCÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE * DOMÁCÍ HOSPICOVÁ
PÉČE * PEČOVATELSKÁ SLUŽBA * OSOBNÍ
ASISTENCE * ODLEHČOVACÍ SLUŽBY
ČERVÁNKY * PŮJČOVNA POMŮCEK * SLUŽBY
PRO RODINY S DĚTMI * RODINNÁ CENTRA * DOPRAVA OSOB * SOCIÁLNÍ
ŠATNÍK * DOMÁCÍ PRÁCE * POTRAVINOVÁ POMOC

Oblastní charita
Pardubice

pardubice.charita.cz

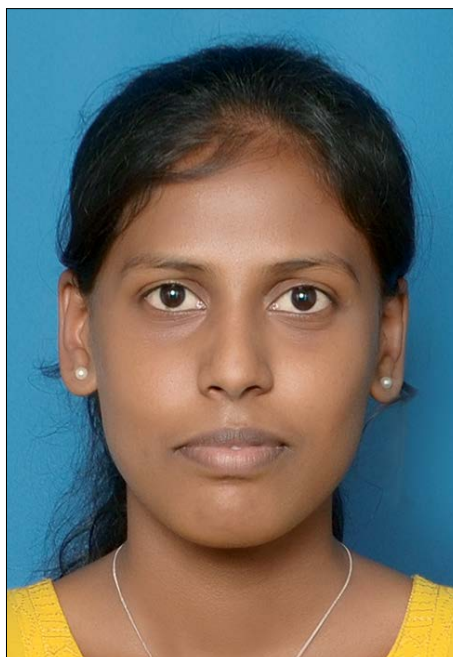
CharitaPardubice

@charitapardubice

Usmálo se na mě štěstí

Indická dívka Mahima pochází z velmi chudých venkovských poměrů a její cesta ke vzdělání nebyla vůbec jednoduchá. Ale usmálo se na ni štěstí, když byla přijata na prestižní státní zdravotnickou školu v Bangalore. Právě tady nastoupila na dráhu ošetrovatelky. Své povolání má moc ráda a baví ji pečovat o nemocné. Doposud nikdo z její pětičlenné rodiny nedosáhl vysokoškolské vzdělání, až Mahima to dokázala. A to vše díky pomoci svých dárců z Česka v rámci projektu Adopce na dálku® Diecézní charity Hradec Králové.

Každý člověk má svou minulost, a tak bych se s vámi ráda podělila i o můj vlastní příběh. Jmenuji se Mahima Meera D/O Simon a v rodině nás je pět – moji rodiče, dva bratři a já. Otec na tom není zdravotně dobře, má astma, a proto nemůže chodit do práce. Jsme velmi chudí a moji rodiče vždycky dělali vše, co je bylo v jejich silách, abych se mohla vzdělávat. Jsme tři sourozenci, ale zatím nikdo z nás nevystudoval vysokou školu. Já jsem mohla chodit do školy díky pomoci z programu Asha (Adopce na dálku®).

Indická dívka Mahima vystudovala díky pomoci svých dárců z Česka prostřednictvím projektu Adopce na dálku® a dnes je z ní zdravotní sestra; foto: archiv Adopce na dálku® Diecézní charity Hradec Králové

Nejdříve jsem absolvovala školu v naší vesnici, kde se učí v místním jazyce kannada. Přála jsem si ale studovat na škole, kde se vyučuje v angličtině, jenže rodiče

si to nemohli dovolat z finančních důvodů. Ve třídě jsem patřila k premiantům a po ukončení 10. ročníku jsem se zajímala o studium na křesťanské střední škole. Rozhodla jsem se pro předuniverzitní kurz přírodních věd ve městě Shimoga, kde jsem ale měla zpočátku velké problémy kvůli jazyku. Podařilo se mi sice úspěšně složit zkoušku z angličtiny, ale matematika a fyzika mi daly pořádně zabrat. Občas jsem neuspěla v testu a brečela, že z těchto předmětů propadnu, ale nakonec jsem školu díky bohu úspěšně dokončila.

Když jsem zvažovala, co dál, jedna z tetiček mě přivedla na myšlenku studovat ošetrovatelství. Našla jsem si školu, ale školné bylo příliš drahé. Shodou náhod a okolností se mi ale podařilo dostat na státní zdravotnickou školu při nemocnici Victoria hospital, která je jedna z nejlepších ve státě Karnataka. V této nemocnici jsem nastoupila svou dráhu zdravotní sestry.

Díky pomoci z programu Asha se mohu věnovat ošetrovatelství, které mám moc ráda. Baví mě pomáhat lidem a pečovat o pacienty. S podporou z programu Asha jsem mohla pokračovat ve studiu a získávat životní zkušenosti. Asha také každý rok pořádá letní tábory zaměřené na různá témata, kde jsem se dozvěděla a naučila i spoustu užitečných věcí pro život.

Jen díky podpoře mých dárců a organizace Asha jsem dokončila školu a stala se zdravotní sestrou. Budu vám za to navždy vděčná a celý život se za vás budu modlit. Udělám vše pro to, aby na mě byli moji dárci i rodiče hrdí.

Děkuji Vám,

Vaše Mahima z Bangalore, Indie)

Dejte i vy šanci indickým školákům na lepší budoucnost!

Zapojte se do projektu Adopce na dálku® na pomoc chudým dětem v Indii. Jejich vzdělání můžete podpořit i menšími jednorázovými či pravidelnými finančními dary. Děkujeme Vám!

Kontakt:

Adopce na dálku® – Diecézní charita Hradec Králové, adresa: Velké nám. 37, 500 01 Hradec Králové, tel. 495 063 177 (135), e-mail: adopce@hk.caritas.cz.

Více také na www.adopce.hk.caritas.cz a facebooku: [adopce.dchhk.cz](https://www.facebook.com/adopce.dchhk.cz).

(AKTUALITY)

Ⓛ Tříkrálová sbírka v Poličce. Zdejší Charita z darovaných peněz podpoří ošetřovatelskou službu, domácí hospic a rekonstrukci charitního domu IV. pro sociální služby; foto: Jana Karasová

Výtěžek dvacáté Tříkrálové sbírky se také překvapivě zakulatil. Děkuje!

Královéhradecká diecéze: Nečekaný dárek dostala Tříkrálová sbírka ke svým dvacátým kulatinám v našich regionech. Třem králům se totiž podařilo dohromady vykoledovat celých více než 20,7 miliónů korun. Charity z darovaných peněz podpoří především své služby na pomoc nemocným, handicapovaným, seniorům, matkám s dětmi v tísní a dalším potřebným tam, kde byly příspěvky vybrány. Část výtěžku sbírky poputuje na humanitární projekty v zahraničí.

„Děkuji všem, kteří se každý rok aktivně zapojují nebo přispívají do Tříkrálové sbírky a za těch dvacet let vytvořili jedinečnou tradici solidarity a dobročinnosti za účasti všech generací. Letošní ročník opět potvrzuje, že se lidé i po Vánocích, kdy k sobě máme blíž, dokáží podělit a věnovat svůj čas i energii ve prospěch strádajících a nemocných,“ upřímně děkuje za důvěru Anna Maclová, ředitelka Diecézní katolické charity Hradec Králové.

Rekordní je také celostátní výtěžek Tříkrálové sbírky, který činí 130 326 112 Kč, a dalších 922 151 Kč přišlo prostřednictvím dárcovských SMS v průběhu přenosu Tříkrálového koncertu 5. ledna na ČT1. *„Díky dobrému výnosu můžeme více a lépe pomáhat – lidem s postižením, nemocným, seniorům, rodinám a dětem ohroženým sociálním vyloučením. Děkuji všem, kdo se do sbírky zapojili, tedy přibližně 75 tisícům dobrovolníků, zejména dětským koledníkům, ale také koordinátorům a vůbec každému, kdo letos Tříkrálovou sbírku podpořil. Ať už svým nasazením, či finančním darem,“* říká ředitel Charity Česká republika Lukáš Curylo.

Podrobné výsledky Tříkrálové sbírky v regionech najdete na straně 34 nebo na www.hk.caritas.cz a www.trikralovasbirka.cz, kde se také dozvíte více o konkrétních záměrech využití vybraných peněz.

Jana Karasová Ⓛ

Ministerstvo školství a Evropská unie podpořili Young Caritas v České republice

Hradec Králové: V lednu 2020 zahájila Charita Česká republika spolu s Diecézní katolickou charitou Hradec Králové, Diecézní charitou České Budějovice a Diecézní charitou Plzeň tříletý pilotní projekt Young Caritas v České republice. Jeho hlavním cílem je vytvoření platformy pro podporu neformálního vzdělávání dětí a mládeže v charitní síti v České republice.

Pracovníkům s dětmi a mládeží a mladým dobrovolníkům tento projekt umožní rozšíření znalostí a zvyšování kompetencí v oblasti nových metod a forem práce. Jedná se zejména o osobnostně sociální rozvoj, získání kompetencí v polytechnickém či projektovém vzdělávání, praktickém využívání ICT, čtenářské gramotnosti a v neposlední řadě podpora kulturního povědomí a vyjádření. Při práci s dětmi a mládeží je pak kladen velký důraz na hodnotové vzdělávání, inkluzivní a participativní přístup, pozitivní motivaci ke společenské odpovědnosti a výchovu k aktivnímu občanství.

Pracujete s dětmi a mládeží v oblasti neformálního vzdělávání a chcete sdílet své zkušenosti s dalšími organizacemi? Staňte se partnerem projektu Young Caritas v České republice! Tento celoevropský projekt zapojuje mladé lidi do činnosti charitních organizací. Vedle pomoci ve službách se můžete také kreativně podílet na organizaci akcí pro veřejnost a školy nebo vytvářet projekty na pomoc vlastní komunitě i cizincům.

Ⓛ Dobrovolnický program Rafael na pomoc cizincům; foto: Lubomír Kotek

Loňské setkání ve Vídni v rámci mezinárodního projektu Erasmus+, zaměřeného na problematiku migrace; foto: archiv

Kontakt: Dobrovolnické centrum Diecézní charity Hradec Králové, adresa: Šafaříkova 666/9, Hradec Králové (budova YMCA, 1. patro), e-mail: ondrej.medas@hk.caritas.cz, mobil: 731 419 253 (731 402 295). Více na www.hk.caritas.cz a na facebooku.

Projekt Young Caritas je spolufinancován Evropskou unií.
Reg. číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/18_071/0013327.

Osvěta a sdílení zkušeností v otázce migrace

Hradec Králové, Německo: Diecézní katolická charita Hradec Králové se aktivně účastní mezinárodního projektu v rámci programu Erasmus+, jehož koordinátorem je Arcidiecézní charita Kolín nad Rýnem. Tento projekt se zaměřuje na budování sociální soudržnosti v souvislosti s migrací, a to zejména formou vzdělávání dospělých s cílem přijetí rozmanitosti a otevření příležitostí k integraci.

Výzvy, kterým společnost čelí v důsledku migrace a uprchlictví, nejsou v žádném případě dočasné. Migrace a uprchlictví se staly součástí života společnosti. Lidé z válečných zón a chudých oblastí z celého světa s sebou většinou nepřinášejí téměř žádný majetek, přinášejí kulturní a náboženské zvyklosti, často traumatické zážitky. Přistěhovalectví dělá společnost o něco víc rozmanitější. Bok po boku žijí lidé s různým kulturním a ideologicko-náboženským zázemím.

Hlavní otázkou projektu je: Jak může všestranné vzdělávání a vzájemné setkávání posílit a podpořit sociální soudržnost v reakci na výzvy, které migrace a uprchlictví přináší. Za účelem posílení této soudržnosti realizují sociální organizace a iniciativy již po mnoho let různé aktivity. Tento mezinárodní projekt nabízí sdílení dobré praxe, prezentaci postupů osvědčených v evropských zemích,

přináší inspiraci pro tvorbu nových forem vzdělávacích programů ve vlastní praxi. První setkání se uskutečnilo na podzim 2018 v Hradci Králové, další loni ve Vídni a Bolzanu. Letos v dubnu se koná setkání v Satu Mare a v září proběhne závěrečné zhodnocení celého projektu v Kolíně nad Rýnem.

„Účast v projektu mi přinesla nejenom nové přátele z charitního prostředí, ale spoustu poznatků a zkušeností. V zemích partnerů mají velice bohaté zkušenosti s přijímáním uprchlíků zejména v posledních letech a jejich zapojením do běžného života. Fascinoval mne přístup lidí, a to nejenom z řad charitních pracovníků, kteří se maximálně snaží vžít do situace příchodících a pomoci. Přiznám se, že jsem se při dotazování na situaci u nás, styděla za to, že my se necháváme ovlivňovat populistickými hláškami a živíme v sobě strach, že nedokážeme otevřít svá srdce těm, kterým jde často o život, zdraví. Přitom vnímám, že právě oni nás v mnohém mohou obohatit,“ sdílí své poznání Anna Maclová.

Více na www.hk.caritas.cz

(KALENDÁŘ AKCÍ

Výstavy a besedy Adopce na dálku

■ **4. 2. – 25. 3. Svět indických dětí, Jaroměř.** Putovní výstava příběhů indických dětí je k vidění v prostorách městské knihovny až do 25. března, kdy Vás zveme také na besedu od 17:30 hodin.

■ **3. 2. – 30. 3. Za naše úspěchy vděčíme Vám, Pardubice, Sokolovna (Jiráskova 29).** Nenechte si ujít výstavu autentických příběhů úspěšných absolventů projektu Adopce na dálku!

Více na www.adopce.hk.caritas.cz a na facebooku.

Výsledky Tříkrálové sbírky 2020 v královéhradecké diecézi

Název Charity	Počet pokladniček	Výnos
Charita Přelouč	146	400 218 Kč
DCH HK - Nové Město nad Metují	43	317 568 Kč
Farní charita Chrudim	284	1 343 725 Kč
Farní charita Dobruška	148	802 334 Kč
Farní charita Dolní Újezd	38	319 920 Kč
Farní charita Dvůr Králové nad Labem	121	461 730 Kč
Farní charita Litomyšl	108	623 033 Kč
Farní charita Rychnov nad Kněžnou	156	1 025 188 Kč
Farní charita Studenec u Horek	42	193 053 Kč
Oblastní charita Červený Kostelec	248	1 126 242 Kč
Oblastní charita Havlíčkův Brod	461	2 663 960 Kč
Oblastní charita Hradec Králové	436	1 837 439 Kč
Oblastní charita Jičín	119	509 993 Kč
Oblastní charita Jilemnice	80	466 711 Kč
Oblastní charita Kutná Hora	200	865 640 Kč
Oblastní charita Náchod	209	1 151 594 Kč
Oblastní charita Nové Hradky u Skutče	261	1 056 247 Kč
Oblastní charita Pardubice	403	1 210 537 Kč
Oblastní charita Polička	156	886 177 Kč
Oblastní charita Trutnov	59	252 393 Kč
Oblastní charita Ústí nad Orlicí	613	3 194 346 Kč
Koleda celkem	4 331	20 708 048 Kč

Poznámky a vysvětlivky: Uvedené údaje jsou až do úplného zkontrolování dokladů pouze orientační. DCH HK = Diecézní katolická charita Hradec Králové (u DCH HK je uveden výtěžek sbírky v Novém Městě nad Metují a okolí).

Více informací o Tříkrálové sbírce 2020 a o konkrétních záměrech využití vybraných peněz naleznete na www.hk.caritas.cz a na www.trikralovasbirka.cz.

Děkujeme všem dárcům za štědrost a solidaritu. Díky také všem koledníkům a dobrovolníkům za pomoc!

Postní komorní koncert orchestru

MUSICA NOVA

a jeho hostů

Program: J. Haydn SEDM SLOV VYKUPITELOVÝCH | výběr z díla

W.A.Mozart AVE VERUM CORPUS

J. Pachelbel KÁNON

P.J. Vejvanovský SONÁTA pro dva dechy a smyčce

J.S.Bach JEZU SKRYTÝ

F.M. Bartholdy ELIÁŠ | Předehra

v neděli 5. dubna 2020 v 16,00 hod.

v Kostele Panny Marie Pomocnice - Chlumeck v Luži

vstupné 100 Kč | děti zdarma

DUCHOVNÍ CVIČENÍ A SEMINÁŘE V ŽELIVĚ 2020

SEMINÁŘ OTCOVO SRDCE
S ČESKÝM A SLOVENSKÝM TÝMEM
26.3. – 31.3. 2020

UZDRAVENÍ RODIN A RODINNÝCH VZTAHŮ
DUCHOVNÍ OBNOVA S LAICKOU MISIONÁŘKOU
Dr. MARY SHAW, PhD. (USA)
24.4. – 26.4. 2020

DUCHOVNÍ CVIČENÍ
S P. KARLEM SATORIOU (CZ)
2.8. – 7.8. 2020

LETNÍ ŠKOLA LITURGIKY
SVÁTOSTI SLUŽBY: MANŽELSTVÍ A KNĚŽSTVÍ
s PhDr. RADEK TICHÝ, Ph.D. et S.L.D. a kol.
18.8. – 23.8. 2020

SEMINÁŘ OTCOVO SRDCE
PRO KNĚZE A PASTORY
S ROBERTEM A VICKI DE HOXAR (UK)
17.9. – 22.9. 2020

SEMINÁŘ NÁVRAT DOMŮ
S JEFFEM SCALDWELLEM (UK)
27.10. – 1.11. 2020

SEMINÁŘ OTCOVO SRDCE
S ROBERTEM A VICKI DE HOXAR (UK)
5.11. – 10.11. 2020

VÍC INFO A PŘIHLÁŠKY: www.zeliv.eu, recepce@zeliv.eu, +420 731 598 889